

Bogoljub

Avgust 1939

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA ST. 6/II

Zavetišče sv. Jožefa (Ljubljana, Vidovdanska
cesta 9) sporoča:

Nad 60 let že sprejema naš zavod telesne in duševne bolnike. Zavod je sedaj razširjen, zato bo zanaprej mogoče postreči bolnikom, kakor tudi upokojencem in drugim, ki so potrebni postrežbe in preskrbe. Dnevna oskrbnina v III. razredu 15 din, v II. 30 din in v I. 40 din.

Stanovalcem je na razpolago prostorno dvorišče in prijazen vrt. Poskrbljeno je tudi za razvedrilo in zabavo. Verske vaje so pa v novi lepi prostorni kapeli, kjer je redna služba božja.

Zavetišče ima oblastno odobreno pravico za neposredno sprejemanje duševno bolnih, odnosno duševno hirajočih: tako idiotov, epileptikov, arteriosklerotično in starostno duševno onemoglih i. dr., katerih bolezen ne zahteva toliko zdravljenja, pač pa nadzorstvo, nego in oskrbo. Za te bolnike je poseben vrt, da bivajo ob lepem vremenu večinoma na prostem. Za svoje oskrbovance ima zavod dva zdravnika-specialista.

V trnovskem predmestju ima zavod pristavo, kjer je tudi internat za duševno zaostale otroke z dvema razredoma pomožne šole.

* * *

Duhovne vaje v Domu Device Mogočne bodo: Od 12. do 16. avgusta za dekleta, od 20. do 24. avgusta za gospe in matere. Pričetek prvi dan ob šestih zvečer, sklep zadnji dan zjutraj. Oskrbnina 100 din. — Prijave: Predstojništvo Lichtenthurnovega zavoda v Ljubljani.

**Jugoslovanska
tiskarna**

v Ljubljani

Kopitarjeva ulica 6

dobavlja v okusni opremi: knjige, brošure, cenike, jedilne liste, etikete, diplome, razglednice, letake, plakate, tiskovine za tujsko propagando, za poslovno reklamo, za urade, trgovino in obrt ter vse ostale tiskovine, bodisi v eno- ali večbarvnem tisku, izvršene potom

KNJIGOTISKA, LITOGRAFIJE ali BAKROTISKA

Izdeluje tudi vse za ilustriranje tiskovin potrebne osnutke, risbe, predloge in

KL I Š E J E

TOČNA POSTREŽBA • • UMERJENE CENE

P * O * M * A * R * I * J * I * K * I * E * Z * V * S * V

AVGUST

XXXVII. LETNIK

1939

Kristus Kralj pred gospodom Pilatom

Ko je veliki duhovnik vprašal Jezusa, če je on Bog, je bil njegov glas slovesen, narejen: »Rotim te pri živem Bogu, da nam izjaviš, če si ti Kristus, Sin božji.« (Mt 26, 63.) Kaifa pozna Jezusa, njegove čudeže, njegovo veljavo: boji se ga kakor nevarnega tekmeča. Od tod resnoba, tesnoba in nejevolja njegovega vprašanja.

Ko pa Pilat vprašuje Jezusa, ali je kralj, je to čisto druga stvar. Pilat o Jezusu brez dvoma nič ne ve in se ga ne boji. Tak, kakor so mu ga pripeljali, se mu ne zdi nevaren: vklenjen neznanec v preprosti obleki, z obrazom, ki so se mu poznali udarci pesti. Pa dvomljivec je Pilat. Kaj je »resnica« zanj? Od tod porogljivost njegovega vprašanja: »Ti tukaj, tak, kakor te vidim, si kralj?«

Toda na slovesno vprašanje sovražnega Kaifa, kakor tudi na porogljivo vprašanje dvomljivca Pilata odgovarja Sin božji veličastno. Ne norčuje se in ne roga. Tudi ne igra in prav nič ne skriva. Jezus v e. Popolnoma se zaveda, kaj je.

Resno in veličastno, z očmi v Pilatovih očeh, zatrdi: »Tako je, kakor praviš, res, kralj sem.« (Jan 18, 37.)

To reče z istim odločnim glasom, kakor je rekel: »Preden je bil Abraham, sem jaz...« in Samarijanki: »Mesija sem jaz, ki govorim s teboj.« In vsem: »Moj Oče in jaz sva eno.« Odločni glas, ki je z njim velel bolnim, da ozdravijo, satanu, naj se pobere, mrtvim, da vstanejo.

Kralj je. Jezus to ve. Jezus to pravi. Vendar, da bi se kdo ne motil, pristavi svetle besede, ki jih pa Pilat ne more razumeti: »Moje kraljestvo ni od tega sveta; ko bi bilo moje kraljestvo od tega sveta, bi se moji služabniki bojevali, da bi ne bil izroččen Judom; tako pa moje kraljestvo ni od tod. Kralj sem. Za to sem rojen in sem za to prišel na svet, da spričam resnico.« (Jan 18, 36—38.)

Jezus hoče s tem povedati, da je čisto drugačen kralj, kakor so zemeljski kralji, zlasti pa, da ni tak, kakor je rimski cesar. Cesar je v o kraljevanje je od tega sveta, je zunanje, časovno, omejeno. Jezusovo je pa od onega sveta, je notranje, vesoljno, večno. To pa zato, ker je na dva načina mogoče biti kralj, na majhni ali na veliki način. Sam to razglša. Lahko mu verjamemo in ta njegova gotovost je za nas vzvišen nauk.

Zmagoslavni junak cvetne nedelje, sedeč na osliču ob slovesnem vhodu v svoje mesto; obtoženec, ki pred predstavnikom rimskega cesarstva trdi, da je vesoljni kralj; križani na Golgoti, ki nad svojo glavo vrh križa nosi svojo kraljevsko čast zapisano po latinsko, grško in hebrejsko, to je Jezus Kristus, tisti, ki ga bo sv. Pavel imenoval

»Kralja vekov, neminljivega, nevidnega.«

Bellouard — J. S.

Še enkrat o pomenu našega kongresa

Po večini imajo naši ljudje kongres Kristusa Kralja za to, kar so Evharistični kongresi. Je že tudi. Toda glavni poudarek pri kongresu Kristusa Kralja — je na označbi »kralj«. Kristus mora kraljevati med

nami, kraljevati povsod; z drugo besedo: življenje moramo tako urediti, da bo v soglasju s postavodavcem, s Kraljem, ki je Kristus. Kristusovo kraljestvo na zemlji je sveta katoliška Cerkev. Ker je pa v cerkvi Kristusovi

mного takih, ki je njih življenje v opreki z voljo Kralja Kristusa, hočejo kongresi Kristusa Kralja doseči, da se bo kraljevanje Kristusovo uveljavilo pri vseh in povsod. Ti kongresi hočejo združiti dobre katoličane vsega sveta v borbo proti tistim silam teme, ki se zbirajo pod zastavo satanovo, katerega geslo je »Non serviam« — »ne bom se pokoril«. In kako drzno nastopajo ti prijatelji teme in greha in satana!

Ko bi se ustvarila močna falanga katoličanov vsega sveta, ki bi enotno in skupno nastopala, kadar bi dvignil lucifer svojo drzno glavo proti poglavarju svete Cerkve in proti Cerkvi sami, se ni bati, da bi kraljestvo Kristusovo ne bilo zmagonosno.

Če hočemo pa tako falango podpirati in pri nji sodelovati, moramo pač predvsem skrbeti, da odstranimo vse, kar je na nas slabega in nerednega. Žalosten dokaz našega versko-nravnega nazadovanja je n. pr. bela kuga. Ta greh priča, da pri ljudeh, ki so v teh zablodah zapopadeni, ni več vere, ker ni strahu božjega, strahu pred smrtnim grehom. In kako okužena je tudi že v tem oziru naša dežela!

Druga napaka in npravna bolezen, ki razjeda naš narod — je alkoholizem. Koliko govorov, koliko pisanja in poučevanja, koliko svaril zoper strup, ki je v opojnih pijakah, smo že doživeli! In uspeh? Skoraj nič ga ni. Prav tako kakor grmenje — je šlo vse mimo nas. Alkohol pa gospodari po svoje naprej tako kakor doslej, če ne še huje. Naj bi imela nova Liga proti alkoholu več sreče in več uspeha!

O javni nenravnosti, ki je žalosten pojav skoraj vseh dob, trdijo poznavalci, da nastopa danes vedno bolj predrzno. Saj v mestu mladi ljudje nimajo več nobenega obzira, nobene sramežljivosti! Ni čuda, če taki ljudje izgube veselje do cerkve, do molitve; ni čuda, če jih ni spraviti k svetim zakramentom!

Nova rak-rana, ki razjeda telo našega verskega življenja, je bogokletstvo. Te zlobe pred vojsko nismo poznali. Zdaj se je pa tako razpasla, da se pritihotaplja celo na nežne jezike nevednih otrok. Da bi ne prišla božja kazen zaradi te nepojmljive drznosti bogokletnežev, je vpeljana molitev po cerkvah v spravo za razžaljenje božje. Kljub vsemu temu, kljub vsemu pojasnjevanju in svarjenju se ta kuga še ni poglela. Tožbe čez ostudnost bogokletstva se še vedno ponavljajo.

In še eno zlo, ki utegne preprečevati božji blagoslov na nas, si čimdalje bolj utira pot med naše poprej tako verno in tankovestno ljudstvo: na mislih imamo one češčevanje nedelj in praznikov. Kdo je pred nekaj leti slišal, da bi na nedeljo delali pri zidavi hiše? Pa če bi se bilo to zgodilo, ali bi se ne bili vsi dobri uprli in brezvestneže osramotili! Pa tudi kmečko delo prihaja v nedeljo vedno bolj v razvado, ko ni ne sile ne cerkvenega dovoljenja. Ali ni žalostno, da si nekateri zastran tega nič vesti ne delajo! In vendar je res, da zaradi oskrunjanja nedelje gine blagoslov božji in se najhuje krha krščansko življenje. Z nedeljo stoji in pade krščanstvo!

Res je, da v nekaterih pobožnostih in verskih vajah napredujemo, po drugi strani pa del našega naroda leze v materializem, v odpad od Boga, v strahotne in nevarne pregrehe.

Katoliška akcija bo mogla, kadar bo pravilno in povsod izpeljana, mnogo zla preprečiti in vpeljati novo dobo verskega življenja. Kongresi Kristusa Kralja so pa nekaka skupna pobuda za prepород našega časa. Ti kongresi naj tesneje in krepkeje združijo katoličane ne samo pri nas, marveč tudi drugod; ti kongresi hočejo doseči, da bo katolištvo dobilo večji, popolnejši vpliv na tok sveta. Krščanstvo mora premagati ves svet. Kongres mora biti začetek za to delo, začetek močnega verskega gibanja za zmagó Kristusa Kralja pri nas in drugod po širnem svetu.

K. + Č.

Zapojte

*Zapojte angeli nebes pozdrave
Kraljici rajске, neminljive slave!
Na harfe mile pesmi zaigrajte,
Brezmadežni vso čast in hvalo dajte!*

*Pred njo ponižnovdano poklekните,
v imenu mojem vroče jo prosite,
naj cvet nedolžnosti mi obvaruje
v trenutkih, ko me satan zalezuje.*

*Ko svet sovražni kuje zle nakane,
da sekal v dušo bi globoke rane:
Marija svojo moč naj uveljavi
in pot do večne sreče mi pripravi!*

*Za milost to bom vneto jo ljubila,
v zahvalo njej se trajno podarila.
Ko duše rešena bo bojov časnih,
bo z angeli slavila jo v nebesih jasnih.*

Angela.

Slovenski narod pred Kristusom Kraljem

Stanovi in občine, narodi in države so skupnosti ljudi, ki imajo ta namen, da skrbijo za napredek in blagostanje na zemlji. Naš slovenski narod živi svoje narodno življenje, se trudi za povzdigo izobrazbe, gospodarstva, gleda na to, da bi vsak njegov član mogel zadovoljno živeti in da bi v tekmi z drugimi sosednimi narodi ohranil svojo samostojnost, svoje narodne posebnosti in pravice.

Kakor smo posamezniki ustvarjeni od Boga in za Boga, tako so tudi narodi podložni Kristusu, ki je glava vsega veselstva. Zlasti krščanski narodi. Od Boga so poučeni, da so od njega ustvarjeni. A prejeli so od njega še mnogo več: poznajo Kristusa, Odrešenika vseh, verujejo vanj, imajo njegove zapovedi, milost, daritev, skratka vse nadnaravne zaklade njegovega odrešenja.

Iz tega razmerja do Kristusa Kralja dobivajo krščanski narodi svojo posebno nalogo. Izpolniti morajo seveda tudi svoje naravno poslanstvo na tem svetu, da se dvigajo v svetni kulturi in ustvarjajo čim več zemeljske blaginje. Hkrati pa morajo živeti prav tako za nadnaravno poslanstvo, da si pridobivajo duhovne dobrote, da se posvete službi božji, da se podvržejo božji oblasti Kristusa Kralja.

Kristus je to nadnaravno poslanstvo narodom prav slovesno naznanil. Apostolom je zapovedal: »Pojdite torej in učite vse narode.« (Mt 28, 19.) V ta namen je apostolom naročil ustanoviti sveto Cerkev, ki bo med narodi, spreobrnjenimi h Kristusu, skrbela za nadnaravno poslanstvo. Zato so apostoli oznanjali Kristusov nauk ne le Judom, ampak istočasno tudi poganskim narodom.

V načrtu božjega odrešenja je bil tudi naš slovenski narod poklican k veri v Kristusa, h krščanski omiki in k nadnaravnemu zveličanju. Prav ta mesec smo obhajali spomin velikih slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda, ki njih apostolske zasluge še vse premalo cenimo.

Pristop našega naroda h katoliški Cerkvi, to je k skrivnostnemu telesu Kristusovemu, je največji dogodek naše zgodovine. Skozi vsa stoletja našega narodnega obstanka je katoliška vernost našemu narodu najdragocenejša svetinja. In kako naj bi bili Slovenci tudi v današnjih dneh boljše spričali svoje resnično katolištvo, kakor s tem, da smo pred očmi vseh katoliških narodov sveta priredili mednarodni kongres Kristusa Kralja!

Naš narod naravno živi in raste iz krvi in moči posameznikov, ki se med seboj združujejo in sodelujejo za neštete naloge narodnega

življenja. Zdravje in moč telesa in duha, delavnost in požrtvovalnost, narodna zavest in volja za napredek naših mož in žen, fantov in deklet ohranja naše narodno življenje.

Nadnaravno pa naš narod živi iz katoliške Cerkve, iz polnosti milosti in odrešenja, ki nam prihaja iz Kristusa. S ponosom trdimo, da smo Slovenci katoliški narod, zato nam gre tako do srca beseda, da je Kristus naš Kralj.

Vsak človek našega naroda spada v dvojno kraljestvo. V naravnem oziru je po svoji krvi otrok slovenske narodne skupnosti, po izobrazbi in omiki pripadnik slovenskega duhovnega življenja, po svojem poklicnem delovanju pomaga ustvarjati zemeljsko blaginjo svojemu narodu.

V nadnaravnem oziru pa smo kakor udje telesa prirasli na Kristusovo duhovno telo. V onem narodnem kraljestvu živimo po svoji krvi in delujemo z močmi telesa in duha. V tem nadnaravnem kraljestvu pa živimo in delamo kot kristjani, iz milosti Kristusove. Zato smo s Kraljem duhovnega kraljestva zvezani na premnoge načine: z milostjo sv. krsta, ki nas očisti izvirnega greha in nas naredi za otroke božjega kraljestva; z uživanjem Gospodovega telesa, ki je duši nadnaravna hrana; z milostjo odpuščanja, ki je neprestano nadaljevanje Kristusovega odrešenja; s soudeležbo pri sv. daritvi, ki je večna daritev neumrljivega Kralja. Katerokoli dejanje krščanskega življenja si predstavimo, iz vsakega občutimo najtesnejšo zvezo s Kristusom, Kraljem duhovnega kraljestva.

Kristus je nadnaravno življenje naše duše tako uredil, da gre vzporedno z našim telesnim življenjem in zemeljskimi nalogami. Zato je tudi katoliška Cerkev tako vključena v naše slovensko življenje, seveda za nadnaravne namene, da se od nje ne moremo ločiti. Kajti ona nam predstavlja najvišje dušne dobrine — slavo božjo in našo blaženost pri Bogu, ki niso od sveta, a pridobiti si jih moramo, dokler smo na svetu.

Kristus nam hoče vladati končno le zato, da nam prinaša odrešenje. Zato pa smo tudi Slovenci sprejeli Kristusa za Kralja in ga za Kralja božjega kraljestva med nami hočemo tudi ohraniti. Da bi po njem imeli večno življenje, ki je višje kakor vse na svetu.

Bolj ko bo delovanje katoliške Cerkve med nami resnično in uspešno, tem bolj bo Kristus naš Kralj. Cerkev pa je Kristusovo telo in ta Cerkev smo tudi mi, katoliški Slovenci. Telo ima glavo, ki je s telesom neločljivo zrasla. Ob taki sveti glavi, ki je Kristus,

mora biti sveto, duhovno tudi telo, ki smo mi, v Kristusa verujoči in od njega odrešeni. Ute-
lešeni smo v Kristusa tako, da se v nas druži
božje s človeškim, nevidno z vidnim, duhovno
s telesnim, poveljčano in nebeško z zemelj-
skim.

*

Res pa je tudi, da je marsikateri ud na
tem svetem telesu katoliške Cerkve v sloven-
skem narodu mrtev in nedelaven. To so tisti,
ki so sicer katoliško krščeni, ki so bili v otro-
ških letih tudi pri spovedi in obhajilu, ki so
sklenili katoliški zakon, ki pa sami nimajo
resnične vere v Kristusa, ki živijo v grehah in
nimajo volje za nadnaravno življenje.

In čeprav so taki katoličani mrtvi udje
katoliške Cerkve, so vendar še na Kristuso-
vem duhovnem telesu. Niso še odrezani, ne
še zavrženi in obsojeni. Božja moč Kristusa,
ki je glava tega telesa, na katerem so žal
tudi mrtvi udje, jih more spet oživiti. Treba
jim je spet vere, da najdejo pot h Kristusu,
treba jim je kesanja nad grehi in pokore, da
bo v duši prostor za milost božjo, treba jim
je volje in moči za dela in življenje po božjih
zapovedih.

Ali ni hotel kongres Kristusa Kralja v
Ljubljani pokazati prav na take Slovence?
Ali ni povedal, da je naša apostolska naloga,
vse storiti in žrtvovati, da prav te pridobimo
za Kristusa Kralja?

Kdo osvaja svet, slovenski narod za Kri-
stusa Kralja? Katoliška akcija, slovenska Ka-
toliška akcija. S katerimi sredstvi? S premno-
gimi. V veliki meri pa z molitvijo in žrtvami.
Katoliška akcija deluje za najvišje duhovne
dobre slovenskega naroda, za službo Kristu-
su Kralju.

Pij XI. pa je l. 1937 mehikanskim katoli-
čanom o razvrstitvi dobrin takole pisal: »Kdor
ima pred očmi zadnji namen katoliškega delo-
vanja, zveličanje duš, po evangeljski zapovedi:
„Iščite najprej božjega kraljestva“ (Mt 6, 33),
ne bo prišel v nevarnost, da bi načela žrtvoval
manj važnim sredstvom. Ne bo nikoli pozabil,
da se morajo onemu najvišjemu cilju podrediti
tudi socialne in gospodarske uredbe pa tudi
karitativno delovanje.

Naš Gospod Jezus Kristus nas uči s svo-
jim zgledom; kajti čeprav je v neizrekljivi do-
broti svojega božjega Srca vzkliknil: „Ljudstvo
se mi smili... Lačnih pa nočem odpustiti, da
ne omagajo na potu“ (Mt 15, 32), čeprav je
ozdravljaval telesne bolezni in prihajal na pomoč
v zemeljskih potrebah, je vendar vedno imel
pred očmi zadnji cilj svojega prvega poslan-
stva, to je čast svojega Očeta in večni blagor
duš.«

Čast torej, hvala in zahvala Kristusu Kra-
lju! Dušam pa pomagajmo, da bodo spoznale
sladki jarem Kristusovega kraljevanja, za to
molimo in se žrtvuemo! Prof. Al. Strupi.

Slavčeva pesem

*V grmu slavček je sameval
pesem sladko je prepeval,
pesem nežno, rajskomilo,
da oko se je zrosilo.
Le zakaj je pel tako?*

*Ali čul je moje vzdih,
prošnje tajne, vroče, tihe?
ko sem k Materi želela,
da bi enkrat že prižela
na srce jo prav gorko.*

*Morda moje hrepenenje
zlil je v svoje žrgolenje?
Morda z mano je potožil,
ko je pesmi nežne krožil —
kot jih slavček zna samo.*

*Ptička ljuba, le prepevaj,
vsemu svetu razodevaj,
da ljubav mi v srcu klije
do brezmadežne Marije.
Naj te čuje še nebo!*

Angela Gorogranc.

Pamet je boljša kot žamet

Da je poroka, s katero se prestopi iz sam-
skega v zakonski stan, velikega pomena za vse
življenje, je jasno za vsakega pametnega člo-
veka. Zato je treba pred poroko dobro pre-
misliti ne samo, ali naj se poročim ali ne,

ampak tudi: ali ima ta, ki sem si ga (jo) iz-
brala (izbral), take lastnosti, da bo zakon sre-
čen, po božji volji in blagoslovljen od Boga?
Pravim: premisli dobro! Bog ne daj
stopati v zakon na slepo srečo, češ bo že ka-

ko! Ne se vdajati nekemu navideznemu krščanskemu usodoverju, češ kakor mi je Bog namenil, ali celo turškemu, češ kakor mi je namenjeno! Res je: Bog čudovito vodi naše življenje, ni pa njegova volja, da bi človek sam nič ne sodeloval. Bog nam je dal pamet in vero ter hoče, da človek tudi sam odločuje o svojem bodočem poklicu. Čisto nápak bi bilo, če bi kdo sklenil zakonsko zvezo prav po neumnem in bi bil zato nesrečen, potem pa bi govoril: »Kaj se če? — je bila že božja volja tako!« Kakor tisti vinogradniki, ki pravijo, če je letina dobra: »Dobrega smo pridelali;« če je pa vino kislica, pa pobožno vzdihnejo: »Kakršnega nam je Bog dal.« Ponekod imajo pregovor, da Bog pravi: »Komáraj (t. j. plazi se magari po vseh štirih kakor otrok, ki še ne more hoditi, giblje se, kakor moreš in znaš), pa ti bom pomagal.« Dobro, s hladnim razumom vse premisli, prašaj za svēt ljudi, o katerih veš, da ti dobro hočejo in da so modri, posebno seveda svoje starše, posvetuj se z Bogom, pred poroko moli še več kot druge čase, prejemaj sv. zakramente še pogosteje, potem ti bo pa Bog res pomagal.

Samo nekaj zgledov, kako se zakonski stan ne sme izbirati! Zopet pred župnikom. »Koliko časa pa že poznaš ženina?« — »Štirinajst dni.« — »To je zelo malo! Ali pa veš, kakšen človek je?« — »Za pogled kar pripraven, drugače pa pravi, da je pošten in krščanski in da nama bo dobro, če se vzameva.«

O ti lahka stvar, ti! Torej samo na to njegovo besedo se odločiš za tako važno zadevo, kakor je zakon? Posluš!

Nekoč sem slišal neko Furlanko, kako so skušali spravljati na led furlanska dekleta avstrijski vojaki, ki so l. 1917 po zmagi pri Kobaridu zasedli prej italijansko Furlanijo. »Vsak je bil grof,« je rekla, t. j. vsak je »snubil« kako deklo pod pretvezo, da ima doma velikanska, grofovsko posestva. Pa se je nekoč tole dogodilo: taka lahkoverna stvar, ki je hotela biti za vsako ceno poročena, in sicer bogato, je trapala za svojim »grofom« daleč v njegovo deželo. In kakšno graščino je našla? »Grofov« dom je bila strgana, lesena, od dima okajena kočja, kjer so se na enem samem prostoru gnetli ljudje, kozé, par prascev in kokoši; cunjne nobene cele, vse v samem beraštvu in umazaniji.

Ne misliti, da je tole, kar pripovedujem, samo kak ptičji strah na njivi: koliko takih in podobnih žalostnih primerov je bilo konec vojske!

Torej ne se ženiti, možitni na slepo srečo, ne takoj verjeti lepi postavi in lepim besedam! In ko si se s tako »srečo« pri poroki zvezala — saj veš: zakonska zveza drži do smrti. Zato ne verjeti takoj, če ti kdo obeta cekine in za-

met, ne biti nepočakana, ampak poizveduj in toliko časa se ne odloči za nič, dokler vsega dodobra ne veš, kako in kaj je s človekom, ki se ti ponuja.

»Pravi, da je dober in krščanski.« O seveda! Besede so poceni. Še v cerkev te bo spremljal, z rožnim vencem bo rožljaj, Marijino svetinjno si bo pripel in celo k zakramentom bo pristopil pred tvojimi očmi. Vsa zamaknjena boš mislila, da ga je sama angelska dobrota in popolnost. Ko bosta pa poročena, bo pa morebiti kar koj vršel hinavsko krinko z obraza in sama si boš z bridkostjo očitala: »Angel že, ampak črni.« Torej ne kupovati mačka v vreči; toliko poštenega znanja moraš imeti, da se dobro prepričaš, kakšnega značaja je človek, s katerim se hočeš zvezati do smrti.

In ti, fant, imej oči odprte: toliko časa nič skleniti v srcu, dokler dodobra ne poznaš svoje bodoče žene. Kako se znajo prenekatere tice pretvarjati! Sama plemenitost in dobrota jih je, celo cajno lepih lastnosti razkazujejo; misliš, da si res naletel na angela. Ko bosta pa poročena, boš pa morebiti kmalu spoznal, da so bile angelske peruti samo izposojene in ponarejene.

Ne vem več, koga že je prašala neka žena: »Gospod, kako je pa to? Kadar moški snubijo, so kakor angeli, ko so poročeni, so pa kakor črni rogači!« Tisti gospod je kratko odgovoril: »Zato ker pridejo v pekel.« Da, da, zakoni na slepo srečo po navadi niso srečni. In če se gleda samo na zunanjo postavo ali na denar, ne pa na dušno bogastvo in lepoto, na lepoto krščanskega značaja, pa si taka dva kmalu »prepevata« kakor v dvospevu kake spevoigrice: »Le kje sem imel (a) oči takrat, ko sem te vzel (a)!« In pogosto postane tak zakon, ki bi moral biti zveza dveh božjih otrok, pravi pekel!

Posebno pa te opozorim, fant, dekle: Bog te obvaruj pred tako imenovanim mešanim zakonom! To se pravi: ti si katoliške vere, pa greš in se poročiš z nevesto, z ženinom, ki je kake druge, nekatoliške vere. Na žalost je zadnja leta takih zakonov tudi pri nas vedno več. Doma je bila morebiti celo v Marijini družbi, zdaj pa je poročena — in še Bog ve, kako poročena! — s Turkom, Judom ali kakim drugačnim drugovercem.

Zakaj taki mešani zakoni niso dobri? Neredko zavrže katoliški sodrug svojo edino pravo in zveličavno vero in cerkev ter mu postane vse, kar mu je bilo do tedaj sveto, deveta briga. To se pa pravi: ob križpotu življenja jo je nameril po poti, ki drži brez vsakega dvoma v pogubo, če se še ob pravem času ne vrne na pravo pot. — Če pa hoče vendar ostati še dalje v svoji katoliški veri, hoditi v cerkev, prejemat sv. zakramente ter

sploh krščansko živeti, o kako težko in nesrečno postane po navadi tako zakonsko in družinsko življenje! Tu pa tam pravi sicer drugoverski mož: »Ti živi po svoji veri, jaz bom pa po svoji.« Pa kmalu opazita oba, da ju nekaj čedalje globlje loči, da si postajata od dne do dne bolj tuja: loči ju notranje versko prepričanje. Kolikokrat se začne potem mož hudovati nad vero svoje žene in jo kljub prejšnji obljubi celo sili k svoji veri! Kolikokrat katoliški sodrug popolnoma omrzne in naposled odpade od svoje vere in Cerkve!

Tudi v družini mora biti versko življenje. Tu so otroci. Kakšna bo njih vzgoja? Sicer mora drugoverski ženin pred poroko obljubiti, da bodo vsi otroci katoliško krščeni in vzgojeni — drugače sv. Cerkev niti ne dá dovoljenja za mešani zakon — ali kolikokrat se mož tega noče držati! Vzgoja mora biti, da bo res zakaj, od obeh, od očeta in matere. Kako pa naj bo od očeta, ki ne priznava katoliške vere in Cerkve? Zato so taki otroci v takem zakonu po navadi prav slabo vzgojeni. In slabo vzgojeni otroci naj ti bodo v tolažbo in veselje? In ob teh razvalinah zakonske in družinske sreče se oglasi še vest, in ta grize in peče najhuje.

Torej razdor med možem in ženo, razdor v družini, razvaline! In to naj bo srečen zakon? Pa četudi plavaš v bogastvu — srca

ti bogastvo ne more nikoli zadovoljiti. — Gotovo, so včasih tudi tukaj izjeme, ali to so res izjeme, pravilo pa je tole, kakor si tu bral.

»Pa bom moža spreobrnila.« — Ali pa narobe: mož bo tebe zavedel v svojo napačno vero in cerkev. To uči žalostna skušnja. Na Nemškem, kjer živé skupaj katoličani in protestantje, trpi katoliška Cerkev največ škode ravno od takih mešanih zakonov — tisoči in tisoči katoliških zakonskih sodrugov z otroki vred odpadajo v protestantsko vero in cerkev.

Umna bitja smo in božji otroci moramo biti. Hočeš nočeš — Bog, Zakonodavec, je dal vsakemu človeku ta cilj njegovi življenjski poti. Človek se utegne iz te resnice norca delati — o gotovo! — človek utegne obračati svoje oči proč od te resnice in od tega cilja tudi — toda kakor ne more nihče sklatiti nobene zvezde z neba, prav tako trajen in neomajen ostane ta tvoj, od Boga ti dani cilj pred teboj, če se še tako obračaš od njega: kot otrok božji moraš živeti na zemlji. Če se ženiš ali možiš, ali se ne boš predvsem vprašal, vprašala: Ali bom mogel, mogla s tem zakonskim drugom doseči svoj božji cilj v času in večnosti? Pamet, vest in vera vedó, da se moraš — kot mornar na morju po severni zvezdi — ravnati tudi pri izbiri zakonskega druga po tej zvezdi vodnici.

Dr. Ant. Zdešar C. M.

Mariji povišani

*Marija, ni pustil
nebeški Tvoj Sin,
da Ti bi trohnela
sred grobnih temin.*

*Na desni Ti sedež
najlepši je dal,
in Tebe za rajsko
Kraljico izbral.*

*Zato tudi Tvoje
prečisto telo
v višave je dvignil
z ljubečo roko.*

*Marija, v nebesih
kraljuješ sedaj
in zemskim otrokom
pripravljaš pot v raj.*

Franjo Neubauer.

Na očetov klic

8. Prva poročila.

Začelo se je.

Gospod Jožef je sedel doma v svoji sobi in mislil na svoje in tudi molil za svoje. Dobro se je zavedal znanih besed, ki jih je tolikokrat ponavljal v svojih duhovniških molitvah, da se zastonj trudijo tisti, ki zidajo hišo, ako jim Gospod sam ne pomaga. Prav tako dobro

je poznal človeško slabost, ki se vedno in vedno zanaša le na svojo moč, na svojo učnost, na svojo zvitost in pretkanost, pozablja pa na pomoč od zgoraj. Premalo ima danes svet Pavlov, ki bi se zavedali, da so le po milosti božji to, kar so, in da milost Gospodova pri njihovih delih ni bila prazna. Zato je dušni pastir molil in tudi druge nagovarjal k molitvi.

»Molitev in delo!«

To načelo je dobri gospod Jožef nešteto-krat poudarjal svojim ovčicam.

»Tako je delal tudi naš vzornik Jezus Kristus. Molil je, cele dneve in noči je molil, pa tudi delal in trpel za svoje kraljestvo. Danes bi pa nekateri molitev in delo najraje ločili. Eni najraje samo molili, vse delo pa zavalili na božje rame. Od tod tisto prazno zdihovanje: „O, bo že Bog kako pomagal! Bo že Bog dal, da njegove Cerkve ne bo konec. Bo že Bog varoval papeža in škofo in ... in ...“ Drugi bi pa spet radi vse sami naredili, molijo naj pa drugi, ki niso za nobeno rabo. In tako marsikje v naših vrstah počivata molitev in delo, nasprotniki se pa vesele naše brezbriznosti, zaspčnosti in mlačnosti.«

V tem smislu je nemalokrat bodril svojo čredo in jo spodbujal za delo in za molitev v vrstah KA.

»Da, da, Bog in Mojzes in Aron in Hur in še Jozve, vsi so bili potrebni Izraelcem v boju zoper Amalečane,« je rad poudarjal svojim zbranim. »Ali me razumete?« je potem nadomoma zaprašal.

»Razumemo!« se je glasil krepak odgovor.

»Nič me ne razumete,« je ugovarjal duhovni vodja.

Začudeno so ga pogledali.

»Nič se ne čudite. Besede razumete, smisla pa ne. Počakajte, vse vam bo jasno. Jožef!«

Pa se je obrnil do Vidmarjevega Jožeta in Jože mu je moral iz Sv. pisma prebrati: Prišel je Amalek in se bojeval z Izraelom v Rafidah. In Mojzes je rekel Jozvetu: »Odberi si junakov in pojdi se bojevat zoper Amaleka, jutri bom stal vrhu hriba in bom imel palico božjo v svoji roki.« Jozve je storil, kakor mu je govoril Mojzes, in se je bojeval z Amalekom. Mojzes in Aran in Hur pa so šli vrh hriba. In ko je Mojzes vzdignil roko, je zmagoval Izrael, ko jo je pa nekoliko popustil, je zmagoval Amalek. Mojzesove roke pa so bile težke, vzela sta torej Aron in Hur kamen in sta ga položila podenj in usedel se je nanj, Aron in Hur sta pa podpirala njegovi roki od obeh strani. In zgodilo se je, da njegovi roki nista omagali do sončnega zahoda. In Jozve je premažal Amaleka in njegovo ljudstvo.

»Ali ste slišali, ali ste razumeli! Ne enega — pet jih je bilo treba, da je bil Amalečan premažan!«

»In ne samo enega — več jih bo treba, če hočemo dvigniti med nami in po vsem svetu katoliško življenje!«

»Tako je! Vsi smo potrebni! Vsak naj stori svoje in katoličani bomo dosegli več kakor mislimo.«

V te in takale misli zatopljen in v svoje dosedanje uspehe in neuspehe zamišljen je pri-

čakoval gospod Jožef prvih poročil od svojih zvestih. Vedel je in prepričan je bil: nekateri bodo obupavali in temno in črno gledali na svoja prva dela in dejanja, drugi bodo pa mislili, da so že vse, morebiti še več kot vse dosegli na komaj začetih apostolskih potih. In on bo moral tu bodriti in dvigati upadel pogum, na drugi strani pa bo moral krotiti in zavirati prehudo, morebiti celo napačno gorečnost.

*

Stražarjev Miha se je prvi oglasil. Obraz mu je bil temačen in mračen, sončni žarek ni odseval z njegovih lic, beseda se ni topila iz njegovih ust.

»Nič ne bomo dosegli,« je hitel tožiti in se pritoževati. »Posmehujejo se nam, zmerjajo nas, z novim kaplanom so me obkladali ...« se je vsipala ploha iz njegovih ust.

»To je šele začetek,« ga je mislil pomiriti gospod Jožef.

»Pa še kakšen začetek!«

»Vsak začetek je težak.«

»Pa da bo ta tako težak, tega ne bi bil pričakoval. Saj vendar nikomur nič hudega nočem, pa je tako ...«

»Miha, le pogum! Spomni se svojega nebeskega bojevnika. Spomni se njegovega imena: kdo je kot Bog! Ne daj se od prvih poskusov preplašiti. Ali veš, da smo šele komaj dobro jutro voščili pri svojem delu. Le naprej, če ne, bo še več posmehovanja! Naj se ne sliši o tebi in o drugih, da ste dobro začeli, pa slabo končali.«

»Vi, gospod Jožef, lahko govorite, ko vas vse rado ima in vas vse posluša, nam, ki delamo, pa ni tako lahko.«

»No, tudi meni ni samo z rožicami postlano. Kaj pa, če se mi v obraz sladkajo in me kličejo za gospoda! Kako pa za mojimi hrbtom z menoj in z mojo besedo ravna, je pa drugo vprašanje.«

»Pa vsaj v obraz si vas ne upajo blatiti in sramotiti.«

»Miha, to mi povej, če ni zahrbtno blatenje in sramotenje še hujše?«

Miha je poslušal in sam pri sebi premišljeval, če se res ni dal prezgodaj preplašiti. In v duši mu je vstajal sklep, da ne bo še vržl puške v koruzo in da bo še z večjo vnemo pripeljal za delo, za katero so ga določili.

Poročilo Vidmarjevega Jožeta se je glasilo vse drugače. Skoro tako se je dozdevalo gospodu Jožefu, kakor so se glasila poročila razposlanih Kristusovih učencev: »Gospod, celo hudobni duhovi so nam pokorni v tvojem imenu.«

In spet je moral gospod voditelj poprijeti za besedo in poudarjati, naj Jožeta prvi uspehi ne motijo in naj mu ne govore, da je že vse delo končano.

»Zakaj,« tako se je glasila njegova zadnja beseda, »KA ni delo enega dneva, tudi ne delo enega tedna, niti ne enega leta, KA je življenjsko delo vesoljne katoliške Cerkve. To delo bo dovršeno šele takrat, ko bo gospodar vesoljstva zbral narode k vesoljnemu obračunu, ki se mu pravi vesoljna sodba.«

Jože je gledal in poslušal in komaj verjel povedani besedi. Šele doma, ko je ves razgovor

trezno premislil, je prišel do prepričanja: »Saj bo res tako!«

Da, prijatelji, ki se te dni zbirate ob mislih na vesoljno Kristusovo kraljestvo, dajte, živite se v to misel: KA v kraljestvu Kristusovem je življenjsko delo sv. katoliške Cerkve od apostolskih časov pa noter do poslednjega dne...

J. Langerholz.

Svetle misli obdržati . . .

*Čudni zde se mi oblaki,
ko zrcalijo se v mlaki:
včasih se črni njih slika,
včasih se beli, svetlika.*

*Morebiti nič manj čudne
niso misli neutrudne:
včasih so kot žarki sonca,
včasih kot črepinje lonca.*

*Vsak značaj se naj izšola,
da ga vodi le paróla*:
svetle misli obdržati,
temne brž ko brž pregnati!*

* »Paróla«: načelo, geslo.

Vekoslav Skuhala.

Velesovska Marija

(Legenda.)¹

Sedem sto let in več je že od takrat, ko je bil med Hribom in Oblo gorico še lep hrastov gozdiček. V tem gozdu je iz nekega hrasta prav tam pod Gradom zrasla podoba Marije. Prav za prav je zrasla v hrastu. Pa grajski hlapci so hrast posekali in Marijo pri tem na čelo ranili. Saj je niso namenoma, ko je pa niti videli niso. Vendar jih je obšla taka groza, da so popustili posekani hrast, vozè in sekire in brž na konjih zbežali domov.

Prav v tistem času pa je šel župnik od Svete Marjete s svojim psičkom v gozd na sprehod. Po poti je molil in se ni menil za psička, ki je sprva skakal krog nje, a se pozneje zgubil med drevjem.

Sonce je že skoraj zašlo in župnik od Svete Marjete je skončal svoje molitve ter se odpravljal domov. Poklical je psička, ki ga pa ni bilo od nobene strani. Klical ga je in mu žvižgal, nazadnje pa jo je ubral sam proti domu.

Blizu doma je že bil župnik od Svete Marjete, ko je psiček ves spehan pritekel za njim, ga zgrabil za suknjo in ga vlekel nazaj. Smešno se je zdelo gospodu pasje početje, ogovarjal je psa in mu skušal iztrgati suknjo,

a pes ni spustil. Le še bolj je stisnil gospodovo suknjo z zobmi in jo vlekel s še večjo močjo.

Ko se župnik le ni mogel znebiti svojega psa, se je obrnil in stopil za njim. In pes ga je vlekel v lepi hrastov gozdiček med Hribom in Oblo gorico, prav tja pod Grad. Tam ga je vlekel k hrastu, ki je v njem zrasla Marija.

Župnik je videl grajske vozè, videl sekire, videl posekani hrast. In na hrastovem štoru je med mladikami, ki so pognale iz nje, zagledal podobo Marije z Jezuščkom. Iz rane na čelu pa je tekla kri po obrazu svete Device. Kar s svojo suknjo je župnik Mariji obrisal kri, pokleknil nato in odpuščenja poprosil zanj, ki jo je ranil. Z dlanmi si je zakril obraz in molil. Pa premagala ga je radovednost. Skoz prste je pogledal Marijo in občudoval njeno lepoto:

¹ Legende se imenujejo zgodbe iz življenja svetnikov in svetnic božjih, ki zgodovinsko niso ugotovljene, pa tudi pripovedke iz življenja kakega svetnika, ki imajo več ali manj zgodovinskega jedra. — Kakor bi ne bilo prav, če bi legende kar kratko in malo zavrgli, prav tako bi ne bilo v redu, če bi vse brez razločka sprejeli kot gotovo zgodovinsko dejstvo.

Louvre

Kronanje Marijino

Fra Angelico

Justin de Jacobis,
apostol Abesinije, prištet med blažene
18. junija 1939

Hrast ji poganja prestol, zelene mladike ji skrivajo noge, v naročju se Sin ji privija, dolgi lasje ji obkrožajo glavo in v ušesih ima uhane in rožni venec v roki. Njen obraz pa je lep, da jemlje župniku vid. Še lepše je njenega Sina obličje.

Župnik je vstal in je dvignil Marijo z Jezuškom. V svoj plašč ju je zavil in ju vzel s sabo na Trato k Sveti Marjeti. In v cerkvi svete Marjete, ki je hudiča ujela v verige, ju je postavil na oltar svete Ane, ki na podobi nad oltarno predelo Marijo brati uči. In poklonila se je Mariji z Jezuškom njena mati, sveta Ana. In se je poklonila z velikega oltarja Mariji z Jezuškom sveta Marjeta, ki je ujela hudiča v verige, in vsi angelci z njo in vse devjce in vsi svetniki in sam Bog Oče nebeški z vrha oltarja. S stranskega oltarja se je poklonil Mariji z Jezuškom sveti Anton, ki so ga v puščavi hudiči skušali, pa je vse razgnal; in z njim so se poklonili sveta Jedert in sveta Barbara pa sveti Florijan in sam Bog Oče nebeški ve, kateri svetniki še. In se je poklonil nazadnje Mariji z Jezuškom brat svete Marjete, sveti Jurij, ki jaše na konju in s sulico prebada hudiča.

Bilo je zvečer. Župnik je šel spat. In zjutraj je kajpada vstal in v cerkev prišel, da bi

Emilija de Vialar,
prištet med blažene 25. junija 1939

maševal. Marije z Jezuškom pa na oltarju svete Ane, njene matere, ni bilo. Sveta Ana, ki nad oltarno predelo Marijo brati uči, in sveta Marjeta in sveti Jurij, sveti Anton pa tudi vsi drugi svetniki so bili žalostni.

Marijo z Jezuškom so iskali ves dan. Vso cerkev so preiskali, po vsem župnišču premetali, po sosednih cerkvah povprašali — Marije z Jezuškom pa nikjer ni bilo.

Že na večer pa je šel župnik spet na sprehod v hrastov gozdiček med Hribom in Oblo gorico in prav tam pod Gradom ves začuden našel Marijo z Jezuškom med mladikami na hrastovem štoru. Dvignil ju je, ju v svoj plašč zavil in spet s sabo k Sveti Marjeti na Trato vzel. Pa ju ni v cerkev postavil, ne, s sabo v župnišče ju je vzel in ju v skrinjico del. In je skrinjico dvakrat zaklenil. In zvečer je zaklenil vrata ter zapahnil vhod.

Drugo jutro po maši pa je župnik spet pogledal k Mariji z Jezuškom. Odklenil je vrata in v skrinjici ključ dvakrat obrnil ter dvignil pokrov — Marije z Jezuškom pa nikjer.

In niso iskali Marije, niso cerkve preiskali, nič v župnišču premetali ali po sosednih cerkvah spraševali, le župnik je šel v hrastov gozdiček med Hribom in Oblo gorico in dobil prav tam pod Gradom na hrastovem štoru med

„Kdor je moje meso in pije moja kri, ima večno življenje.“ (Jan 6, 53.)

mladikami podobo Marije z Jezuškom. Pokleknil je in odpuščenja prosil za vse, kar je hudega storil v svojem življenju. Z dlanmi si je zakril obraz in molil.

»Kaj boš, rožnovenska Marija z Jezuškom, le-tod? Dež bo šel in boš mokra ti in tvoj ljubi Sin. Tema bo ponoči in živali bodo tulile krog vaju in strah bo tebe in tvojega ljubega Sina. Hudobni ljudje bodo hodili le-tod in kaj zlega naredili tebi in tvojemu ljubemu Sinu. Kaj boš, rožnovenska Marija z Jezuškom, le-tod?«

Takole je rekel župnik od Svete Marjete in spet dvignil Marijo z Jezuškom s hrastovega štora in ju v svoj plašč zavil in s sabo na Trato k Sveti Marjeti vzel. A ju ni v cerkev postavil, ne, s sabo v župnišče ju je vzel in ju del v skrinjico. In je skrinjico dvakrat zaklenil pa jo v skrinjo spravil. In je zaprl pokrov, skrinjo trikrat zaklenil, dva moža k njej postavil. Zaklenil je vrata in dva moža pred njimi postavil. Zapahnil je vhod in dva moža tja postavil.

Zvečer je bilo in šel je župnik spat. In zjutraj je vstal, odpahnil vhod in vprašal moža, ali sta kaj videla in slišala. Nič nista videla, nič slišala. Nato je župnik v cerkev šel in maševal. Po maši pa je k Mariji z Jezuškom gledat šel. In je vprašal moža pred vrati, ali sta kaj videla in slišala. Nič nista videla, nič

slišala. In je vrata odklenil in moža v sobi vprašal, ali sta kaj videla ali slišala. Nič nista videla, nič slišala. In je trikrat skrinjo odklenil in dvignil pokrov pa v skrinjici ključ dvakrat obrnil in dvignil pokrov — Marije z Jezuškom pa ni bilo.

In niso iskali Marije z Jezuškom, niso cerkve preiskali, nič v župnišču premetali ali po sosednih cerkvah spraševali, le župnik in možje so v hrastov gozdič med Hribom in Oblo gorico šli in prav tam pod Gradom na hrastovem štoru našli Marijo z Jezuškom. Pokleknili so in ju odpuščenja prosili za vse, kar so jima zlega prizadejali. In župnik si je z dlanmi zakril obraz in molil. Pa premagala ga je radovednost, skoz prste je gledal Marijo z Jezuškom in občudoval njeno lepoto:

Hrast ji poganja prestol, v naročje se Sin ji privija, dolgi lasje ji obkrožajo glavo in v ušesih ima uhane in rožni venec v roki. Njen obraz pa je lep, da jemlje župniku vid. Še lepše je njenega Sina obličje. A Marija ima čez čelo brazgotino...

»Kaj boš, rožnovenska Marija z Jezuškom, le-tod? Hudobni ljudje bodo hodili le-tod in kaj zlega naredili tebi in tvojemu ljubemu Sinu. Tema bo ponoči in v gozdu bodo tulile zveri, da bo strah tebe in tvojega ljubega Sina. Deževalo bo in boš mokra ti in tvoj ljubi Sin. Kaj boš, rožnovenska Marija z Jezuškom,

le-tod? Zima bo in burja bo z njo in snežilo bo in zeblo bo tebe in tvojega ljubega Sina in bosta zmrzovala ti in tvoj ljubi Sin. Kaj boš, rožnovenska Marija z Jezuščkom, le-tod?»

In je odkimala Marija in je odkimal Jezušček:

»Kaj bom, rožnovenska Marija z Jezuščkom, le-tod? Hudobni ljudje bodo hodili le-tod in kaj zlega naredili meni in mojemu ljubemu Sinu? Tema bo ponoči in v gozdu bodo tulile živali in bo strah mene in mojega ljubega Sina? Dež bo šel in bova mokra jaz in moj ljubi Sin? Zima bo in brila bo burja in padal bo sneg in zeblo bo mene in mojega ljubega Sina in bova zmrzovala jaz in moj ljubi Sin? Kaj bom, rožnovenska Marija z Jezuščkom, le-tod? Cerkev mi postavite le-tod! Deževalo bo in pod streho bova jaz in moj ljubi Sin, in bova na toplem jaz in moj ljubi Sin in bova v zavetju jaz in moj ljubi Sin! Kaj bom, rožnovenska Marija z Jezuščkom, le-tod? Pobožne device naj nama bodo družice! Hudobni ljudje bodo hodili le-tod in bova brez skrbi jaz in moj ljubi Sin! Tema bo ponoči in v gozdu bodo tulile zveri in bova brez strahu jaz in moj ljubi Sin v cerkvi sredi devic! To bom, rožnovenska Marija z Jezuščkom, le-tod!«

In je vstal župnik in so vstali možje. In so hraste podrli in kapelo napravili. In pobožne device so prišle in bile družice Mariji z Jezuščkom. Pozneje so leseno cerkev postavili in bele nune k njej poklicali. Še pozneje so Turki prišli, požgali cerkev in kloster, Marije z Jezuščkom pa niso dobili.

In so vstali možje in so vstale žene ter so nabrali darov pa sezidali cerkev, da večje ni imela dežela, in jo okrasili, da lepše ni imela dežela. Rožnovenski Kraljici in njenemu ljubemu Sinu so zlati kroni poklonili, ju v svilo ovili in ju postavili v veliki oltar pod podobo, ki na njej Gabriel Devici Sina oznanja. In v zvonik so obesili zvon, ki je vanj, ko so ga vllivali, neznana žena stresla pehar cekinov in ki je tako lepo brnel in donel in zvonil, da bolj zvočnega ni imela dežela.

Bele nune so bile Mariji z Jezuščkom družice. In z vseh strani, iz Cerkljan in Češnjevka, Šenčurja, Luž in Olševka, Preddvora in Kokre in od drugod so ob nedeljah hiteli k rožnovenski Kraljici v Velesovo ali Predkloštom ro-

Posnetek znamenite slike „Marije Snežne“
v rimski baziliki „Maria Maggiore“
(Praznik 5. avgusta)

marji, na vseh potih so bili le pošteni pogovori in mnogi so že po poti molili. In ko so prišli v cerkev, so vsi molili in peli, po kolenih okoli oltarja drseli, Marijo za priprošnje prosili, se ji v težavah priporočali in bili prenekateri uslišani. In v zahvalo so Mariji prinašali zlatnine in srebrnine, zlate uhane in srebrne rožne vence, lepe podobe in olje, da je gorelo pred njo.

Velesovska cerkev, o, še zdaj je najlepša v naši deželi, čeprav največja ni več. In tam daleč, pravijo, imajo zvon, ki prav tako lepo brni in doni in zvoní kakor velesovski... Belih nun pa zdaj ni več, da bi bile družice Mariji z Jezuščkom: že zdavnaj so jih razgnali — in ni jih več mnogo, ki še pridejo v Velesovo rožnovensko Marijo častit in molit njenega ljubega Sina.

V. Zorman.

(Konec pride.)

Če hočeš vedeti, kaj hčerka zna — opazuj njeno mater.

Če si razsul proso — ga boš težko pobral.

Proti drevesu brez sadja — nihče ne luča kamenja.

Samo mlinar sme vsakogar žito prati.

Dve služkinji

(Jan Plestenjak. — Dalje.)

Vlak je pel svojo železno pesem, pred Franckinimi očmi so bežale njive, kopneli gozdovi in zginjale neznane vasi, ki so se pa zdele Francki čudno podobne vasem, ki jih je tolikokrat gledala s hribov.

Končno so hiše že naraščale in se večale; nikjer ni bilo več videti navadnih vaških koč, kot jih je bila Francka vajena.

»To bo pa že mesto!« je pomislila.

»Ljubljana!« je zaklical sprevodnik.

Ljubljana! Toliko je slišala o njej, tolikokrat je sanjala o njej, si jo slikala v prečudežni lepoti in dobroti, sedaj pa so se sanje sprevrgle v živo resnico. Francka je v resnični Ljubljani, v resnični Ljubljani bo služila, morda po tri sto dinarjev na mesec, materi bo pošiljala in krpala grunt.

Ozirala se je po ljudeh, pa vsi so ji bili tuji. Sedaj je šele občutila svojo siromaščino in neokretnost.

Nerodno ji je bilo, le ona je med vsemi potniki nosila zavoj; še celo rute ni nikjer videla, ampak samo gosposke klobuke, svilena krila in bluze.

»Francka, kar za menoj!« jo je predramil Andrej. Cutila je, da mu je nerodno z njo, pa je ponižno capljala za njim. Zdaj in zdaj se je ozrla na desno ali levo, da bi si vsaj za trenutek ogledala velike palače, pa jo je premotil prečuden voz, ki je brzel po železnih palicah, ali pa prestrašil avtomobil. Marsikaj bi bila rada vprašala Andreja, pa se ji je zdel prevelik gospod in preveč možato, čisto mestensko je koračil pred njo, tu in tam pozdravil, tu in tam odzdravil.

»To se mu godi, ko je tak gospod!« si je mislila Francka in vdano sledila Andreju.

VII.

Ljudje so se razšli. Nekaj jih je poskakalo na voz cestne železnice, ki je bila za Francko novost, nekaj jih je zavilo v ožje in širše ulice. Francka ni več vedela, kam naj se ozre, kaj naj si ogleda. Vse ji je bilo novo in vse tako bahato.

»Ali je doma kaj novega?« jo je ogovoril Andrej in se ji približal, ko ni bilo ljudi v bližini.

»Nič posebnega,« je hitela Francka, ki se ji je neznansko imenitno zdelo, da se je mogla razgovarjati z gospodom.

»Vem, da si lačna, pot je bila dolga,« je pristavil Andrej že bolj prijazno.

»Nisem ne!« je zavračala Francka, čeprav je občutila nekaj lakoti podobnega.

»Kaj bi se branila, saj smo domači. Kar v tole gostilno zavijva, gospodar je naš domačin. Čisto po loško jo še kreše.«

Francki je bilo nerodno, ko je morala za Andrejem. Duh po močni začimbi ji je dražil nos, da bi bila najrajši kihnila. Andrej jo je posadil za pogrnjeno mizo, se oddahnil, kot bi bil že dva voza sena zmetal pod streho.

»Bog daj, Andrej! Tako je prav, da še nevesto pripelješ!« ga je podražil debeli gostilničar in si navijal sršče sive brke.

»To pa ni moja nevesta, Matija. Ta je Domačejkarjeva. V mestu sem ji preskrbel službo. Počasi jo bomo že napravili za gospodično,« se je oblastno režal Andrej.

Oltar sv. Jakoba v Škofji Loki

»Dva guljaža in pol litra, Matija!« je ukazal in mencial z rokami, Francka pa je molčala. Dim cigaret, cigar in pip jo je dušil in kar pozabila je na lakoto.

Točajka je postavila pred njo in pred Andreja guljaž, pol litra vina in košarico žemelj ter belega narezanega kruha.

Francka si je nadrobila kruha in sunkoma vbadala z vilicami, da bi bila prej pri kraju. Mučila jo je misel, da jo gledajo vsi gosti in opazujejo, kako jé.

»Kruha si še vzemi. Doma nisi imela takega!« jo je priganjal Andrej in ji natočil tudi vina.

»Le privošči si ga, da boš pomnila, kdaj si prišla v Ljubljano. Ne bi ti škodoval.«

Francka je sramežljivo nagnila kozarec, pa komaj je omočila grlo, se je stresla. Okus ji je bil žgoč in zoprn.

Andrej se ji je smejal in zdelo se ji je, da se ji smejejo tudi drugi ljudje.

»Le nagni, saj ni strupen!« se je vanjo obregnil Matija.

Francko je oblila rdečica in kar odleglo ji je, ko je moral gostilničar k staremu gostu, ki je sedel v kotu.

»Kako ti ugaja v mestu?« jo je baral Andrej in si natočil.

»Lepo je! Privaditi se bo težko!« je ušlo Francki.

Nova zastava
dekljske Marijine družbe pri Vel. Nedelji
(Glej dopis str. 188.)

»Še sama ne boš verjela, tako hitro se boš znašla v tem vrvežu. Mlada si še in mlad človek se vsemu privadi.«

Kar odleglo ji je, ko je Andrej plačal in sta stopila na široko cesto. Same velike hiše in palače so se vrstile ob cesti, da je Francko kar omamljalo.

»To je bogatije!« je menila glasno.

»Pa tudi beračije!« jo je zavrnil Andrej. Na voglu sta se ustavila.

»Predaleč bi bilo; s tramvajem se peljiva!« je razsodil Andrej.

Vožnja ji je bila kar všeč. Ko pa se je peljala čez most in videla na vsaki strani še po en most, ji ni šlo v glavo, kako da so v Ljubljani tako razsipni.

»Bog pomaga, toliko ljudi pa spet ni, da bi ne mogli čez en most,« se ji je vrvila misel.

V vodnjak pred mestno hišo se je tako zaverovala, da je preslišala Andreja.

»Francka!« jo je moral ponovno klicati. »Sedaj se pa le pripravi!«

»Že!« je streslo Francko. »Sedaj pride pa najhujše!« ji je prepletlo vse misli in vso dušo. Sedaj pride pa k tujim, morda strašno sitnim ljudem. Kričali bodo nad njo, zadirali se nanjo: »Neroda hribovska!« in ji morda še cerkev prepovedali.

Molče je stopila za Andrejem. Zavila sta v stransko ulico. Tu se pa Francka ni mogla načuditi. Okrog vsake hiše je bil ograjen vrt in na vsakem vrtu prečudežne rože, kakršnih še nikoli ni videla. Le to ji ni šlo v glavo, da nikjer ni opazila sliv, orehov, jablan in pa hrušk, temveč le divje kostanje in razno grmičevje brez sadu in koristi.

»Strašno je lepo!« je razsodila. Andrej se ji je pa smejal.

»Spomladi, ko bo vse v cvetju, takrat se boš čudila.«

»Joj, kako daleč je še do spomladi,« se je zgrenilo v njej in ni se mogla vdati misli, da bo vse do spomladi in še dalje odtrgana od doma, od matere, očeta in bratov. Solza ji je zdrknila v bluzo.

»V tejle hiši boš pa ti služila,« ji je pokazal Andrej. Hiša je bila ena najlepših; po hodnikih, ki so moleli iz zunanjih sten, so bile razvrščene vse mogoče rože, ki jim Francka ni le vedela imena, temveč jih tudi videla še nikoli ni.

Prevzelo jo je in ob lepoti hiše in vrta so se ji misli nekoliko osvetlile.

Pri vežnih vratih sta morala pozvoniti. Zvonec je zapel nekam

vošlo in čudno tuje je odmevalo s hodnikov. Francki se je zazdelo, da je zadišalo tudi po vonjavah, ki jih kupujejo za drag denar le gosposki ljudje.

Čakati sta morala nekaj minut. Francka si je ogledovala rože, z belim peskom posute steze na vrtu in razbirala napis na vratih.

»Nič se ne boj, dober gospod je, bogat pa kar se da!« jo je ogovarjal Andrej, ker mu je bila Franckina zadrega že odveč in bi se je bil že rad odkrižal.

»Bo že kako!« se je odrezala Francka, ki ji je bilo čakanje že mučno in si je želela, da se prevesi tako ali pa tako.

»Želite?« se je oglasila pri vratih postarna ženica, ki je po vsem svojem vedenju razodevala, da je bila vajena dobrega življenja in neizprosnega reda. Vse na njej je bilo kot ulito in lasje so ji bili beli kot sneg, počesani in pa zravnani tako skrbno, kot Francka še ni videla.

»Z gospodom doktorjem bi rad govoril,« je nekam dostojanstveno zamomljal Andrej in pomolil starki bel listek. Starka je odšla in že čez nekaj minut spet odklepala vrata.

»Izvolite kar v sprejemnico!« je znosljala čudovito prijazno.

»Gospodična, kar tule odložite!« je velela Francki. Njej pa se je zdel naziv gospodična smešen in neprikladen in kar na smeh jo je izzivalo. Odložila je culo na težko okovano starinsko skrinjo in šla za Andrejem.

V sprejemnici je visel lesteneč, kakršnega niti v cerkvah še ni videla in okoli okrogle mize so stali okrogli, mehki stoli.

Na stenah ni bilo niti ene svete podobe, temveč so v Francko gledale iz zlatih okvirjev rdeče rože, ribe, fazani in divje pokrajine. Ko se je pogledala v veliko ogledalo, se ji je zdelo, da je skušala, in mislila je, kot da se nahaja v ječi, a ne v bogataševi hiši.

Tedaj so se pa odprla vrata. V sprejemnico je stopil srednje velik gospod in z njim še mladostna, pa zelo prijazna gospa.

»Pozdravljeni! Oprostite, da ste morali čakati. Telefonski razgovor se je zavlekel, res nisem utegnil,« se je opravičeval gospodar. Glas mu je bil rezek, da je Francko kar sekalo, vendar pa ji je bil nekam domač.

»Nič za to, gospod doktor!« se je opravičeval Andrej in hitel, da seže v njegovo stegnjeno desnico.

»Dobro pa znate zbirati!« se je nasmehnil, ko je na hitrico ošvignil z očmi prepadeno Francko. »Zdravje kar gori iz nje. Saj pravim, hribovski predeli so še vedno jedro narodnega zdravja!« se je košatil. Francka je razumela besede, ni pa razumela smisla. Nekam ugačalo ji je pa, ker je v teh besedah zaslutila pohvalo in nekako priznanje. Strah pred vso to

† Arh Cilka
(Glej dopis str. 188.)

gosposčino jo je minil in kar hvaležna je bila Andreju, da jo je pripeljal v to hišo.

»Ne bi vam rad pripeljal kakega izmečka!« se je izgovarjal Andrej. Francka je opazila, da je postal plah in da v njem ni več tiste objestnosti, ki jo je mogla opazovati pri gostilničarju Matiji.

»Vem, da vam lahko zaupam,« ga je potrepeljal po rami doktor, mlada gospa pa se je obrnila k Francki. Francka je vzdrhtela, ker je mislila, da bo bogata gospa že prve trenutke renčala in da jo bo sram pred njo, ki je tako kmečko oblečena.

»Gospodična, nikar se ne bojte. Ne bomo vas odrli. Tudi lačni in raztrgani ne boste pri naši hiši,« jo je ogovorila, da se je Francki srce od ganjenosti kar topilo.

»Artur, ti uredi z gospodom, jaz pa peljem gospodično na prigrizek. Ali vama postrežem z likerjem?«

»Lahko!« je odvrnil gospod.

»Gospodična, kar z menoj!« je velela Francki, ki ji je drselo na parketu in se ji je bleščalo od izgajenosti zidu na hodniku, še posebej pa v kuhinji.

»Trenutek! Gospodoma postrežem z likerjem!« Gospa je odšla in na srebrni ploskvi odnesla v sprejemnico liker in pecivo.

»Takole, gospodična!« in pred Francko je postavila peciva, sira in prečudno rdeče klobase, kakršne še nikoli ni pokusila. »Kar prigriznite, dolgo pot ste imeli!« jo je bodrila in ji ponujala, da je bilo Francki strašno nerodno.

(Nadaljevanje.)

Med blažene sta bila prišteta častivredna Emilija de Vialar, ustanoviteljica družbe sv. Jožefa, in častivredni Justin de Jacobis, prvi apostolski vikar v Abesiniji. Slovesnost proglašenja se je izvršila 18. in 25. junija v krasno razsvetljeni baziliki sv. Petra v Rimu.

Lurški prebivalci so s posebnim praznovanjem počastili 60 letnico sv. Bernardke. Pri službi božji je bilo na častnem mestu navzočih tudi 20 članov njenega sorodstva. Mesto je bilo razsvetljeno.

Živa priča potopljenega morskega velikana »Titanika«, ki se je ponesrečil pomladi l. 1912 in je bilo z njim pokopanih 1571 ljudi, je bil tudi duhovnik Karel Cook, ki je umrl konec maja 1939 na Angleškem. Bil je sicer rešen, trpel je pa od one nesreče dalje vse do smrti zaradi razdrapanih živcev.

Meč na oltar. Vodja Španije, general Franco, je na viden način izrazil, da je vsa oblast od Boga. Nedavno je v madridski cerkvi sv. Barbare položil vpricho kardinala in nadškofa Thomasa svoj meč med ganljivim cerkvenim obredom na oltar in tako izročil svojo oblast v božje roke. Nato je odmolil kratko molitev: »Gospod, sprejmi napore tvojega naroda, ki je z menoj v tvojem imenu junaško premagal sovražnika resnice, Gospod Bog, ki je v tvojih rokah vsa oblast, pomagaj mi, da privedem svoj narod do popolne svobode v tvojo in tvoje Cerkve slavo.«

Kardinal-nadškof je generalu nato podelil blagoslov z besedami: »Naj bo s teboj Gospod Bog, ki od njega prihaja vsa postava in vsa oblast. Naj te blagoslavlja in varuje še vna-

prej v svoji ljubezni. Prav tako naj varuje narod, ki ti je izročen v vodstvo. V to ime te blagoslavljam.«

190 čudežnih ozdravljenj takih bolnikov, ki so imeli organske bolezni, je bilo potrjenih in priznanih od zdravniške pisarne v Lurdu zadnjih 20 let. (»Organske« se imenujejo bolezni, kakor rak, sušica, zlomljena kost, kostna gniloba, očesna slepost itd.) Pri preiskovanju v zdravniškem uradu je v tem času bilo zaposlenih 12.913 zdravnikov.

Tisti, ki po nedolžnem trpe med sedanjo krivično vojsko na Vzhodu, so tudi misijonarji. O zgubah samo nekaj podatkov: V Shiuchovu, glavnem mestu Kvantunga, kjer so letalci porušili dve tretjini vseh hiš, je bila misijonska postaja salezijancev močno razdejana; zavod sv. Boska in materina hiša domačih sestrala sta pa docela uničena. V Tšungmovu ob Rumeni reki so poslopja milanskega vnanjega misijonišča do tal porušena. V Luanfu (provincije Šansi) je pokončana bolnišnica in tudi misijonsko semenišče. — Pa tudi kitajski banditi povzročajo misijonom občutno škodo.

Med najtehtnejše cerkvene govornike sedanje dobe prištevamo monakovskega kardinala dr. Faulhaberja. Nedavno je imel pomenljiv govor, ko so v cerkvi N. Lj. Gospe v Monakovem odkrili spomenik 5 bavarskim kuratom in 600 bogoslovcem, ki so padli kot bojevniki v svetovni vojni. Ko je pojasnil pomen cerkvene svečanosti, je kardinal dodal še tole opozorilo: »Obiskovalci cerkve naj berejo s tega spomenika, da so dolžni spoštovati besedo božjo v pridigi, spoštovati in ceniti sveto mašo in svete zakramente, kakor so to kazali naši vojaki na bojiščih. — Spominska plošča naj bo kakor stalen opomin k molitvi za mir.«

Vsak sedmi človek na zemlji je katoliški — tako je ugotovila zemljepisna narodna družba v Ameriki. Iz tega se vidi, kako veliko delo je pripravljeno misijonarjem, misijonskim družbam in nam vsem, ki smo tako srečni, da smo katoličani in udje prave, edino zveličavne katoliške Cerkve Kristusove. Največje število katoliškega prebivalstva ima Južna Amerika, namreč čez 90%; najmanjše pa Azija, približno 2%; Evropa je do polovice katoliška, ostala polovica je krivoverska.

Ali — ali... Holandski škofje so razglasili tole izjavo proti marksizmu:

»Nadškofje in škofje na Holandskem čutijo kot svojo dolžnost, da obnove svoje izjave, ki so jih že svoječasno v skrbi za njim poverjene duše razglasili.

Mihec na počitnicah

Zakramenti svete Cerkve in cerkveni pokop (če na zadnjo uro ni spreobrnjenja) se morajo odreči: 1. katoličanu, ki se drži moralnih načel socializma in komunizma; 2. katoličanu, ki priznava liberalna in svobodomiselna načela v svetovnem naziranju in morali; 3. katoličanu, ki je znan kot član kakšne socialistične in komunistične zveze ali kakšne družbe, ki je včlanjena v taki zvezi; 4. katoličanu, ki sicer ni član socialistične ali komunistične zveze, pa redno prebira komunistične in socialistične liste ali se redno udeležuje socialističnih in komunističnih zborovanj.

Naj se to višje pastirsko opozorilo uva-
žuje, kakor je potrebno, in naj vse one, ki jih zadeva, privede na pot spoznanja in sprave z Bogom in Cerkvijo!«

Vedno več. Število domačih škofov v svetovnem misijonstvu katoliške Cerkve se večja. Prejšnji papež Pij XI. je postavil 19 rojakov za škofo v misijonških deželah: 8 Indijcev, 3 Anamite, 4 Kitajce, 2 Japonca, 1 Etiopca in 1 Cejlonca. Sveti oče Pij XII. je pa imenoval za apostolskega vikarija okraja Marianarivo na Madagaskarju msgr. Ignacija Hamarosandratana, za vikarijat Masaka v Ugandi msgr. Jožefa Kivameka, za vikarijat Ziguinchor pa msgr. J. Faye, ki mu je šele 34 let.

Dan veroizpovedi. Po vsi Nemčiji je imela katoliška mladina 4. junija svoj dan, in sicer s skupnim svetim obhajilom in večerno svečanostjo po večjih cerkvah. V oklicu je kardinal Schulte poudaril, naj se mladina zave svoje časti, ki je v imenu »katoličan«. Vsak katoličan naj spozna, da ima odgovornost do Boga, do sebe in do bližnjega.

To kaj pomeni! Od l. 1931 dalje je bilo po prizadevanju pariškega kardinala v Parizu pozidanih 99 cerkvá, stota je sedaj v delu. Med njimi so večje in manjše. Vse pa imajo zraven tudi župnišče in župnijsko dvorano. V načrtu je še 25 novih svetišč. Doslej je bilo poravnanih stroškov nad 80 milijonov frankov, ki so se stekli s prostovoljnimi darovi katoličanov.

Omičan človek ne kolne; če pa, pa omikan ni, četudi misli, da je. Povsod, kjer je omika doma, si prizadevajo, da grdo razvado kletvine odpravljajo in prepovedujejo. Mestni poglavar v Madridu je n. pr. prav te dni razglasil oklic na meščane, naj se prežene nečedna navada kletvine, ker žali krščanski čut. Hkrati pa guverner poziva, naj zopet začne s svojim delovanjem že pred državljansko vojno obstoječa zveza zoper kletev in bogokletstvo. Člani te zveze imajo dolžnost, da tiste, ki jih opazijo ali zalotijo v kletvini ali celo v bogokletstvu, na to nedostojnost prijazno opozore.

Lepa poteza. Za italijanske prostovoljce, ki so padli v španski vojski, bo dal kralj Vik-

tor Emanuel sezidati na vrhu višine Montjuich pri Barceloni, ki so jo bili komunisti utrdili kot močno živo steno, spominsko cerkev, ker so tam divjali najhujši boji in je izkrevavelo največ italijanskih legionarjev za zmagó kulture in krščanskega imena.

Bratom pomoč. Na univerzi sv. Tomaža v Manili je rektor zbral več cerkvenih posod in obleke za porušene cerkve v Španiji. Vrednost teh darov cenijo na 10.000 dolarjev.

Ogrski državni zbor. Med novoizvoljenimi državnimi poslanci na Ogrskem je devet katoliških duhovnikov: štirje kot zastopniki združenih krščanskih strank, štirje kot vladni kandidati, eden kot zastopnik stranke malih posestnikov. Vladna stranka se imenuje »stranka ogrskega življenja«. Med člani je tudi župnik bazilike sv. Štefana v Budimpešti, dekan dr. Bela Witz. V začetku zasedanja, dne 14. junija 1939, je opravil kardinal dr. Serédi veliko pontifikalno mašo ob navzočnosti vseh katoliških poslancev zgornje in spodnje zbornice.

Močno potrebno. V Stuttgartu so imeli izredno dušno-pastirsko pobožnost: misijon za hotelske in gostilničarske uslužbence. Misijonske pridiže so bile ob pol štirih popoldne in ob pol enajstih zvečer. Vsak dan opolnoči je bila zanje sveta maša. Ob sklepu so se vsi posvetili Kristusu Kralju. Katoliški uslužbenci, ki imajo malo časa za versko življenje, so sodelovali pri tej pobožnosti z največjimi žrtvami.

Vsak večer zapojem Tebi . . .

*Ko na nebesu zbledijo
zvezde zlate,
v rosnem jutru bele rože
trgam zate.*

*Ko izza obzorja prvi
žar zasije —
moja roka Ti dehteče
vence vije.*

*Ko Ti v vročem dnevu ave
zvon pozvanja —
sredi polja duša mi o
Tebi sanja.*

*Ko zahaja sončece za
nizke griče —
zvon večerni me v svetišče
Tvoje kliče.*

*Vsak večer v kapelo svetlo
lučko nesem — — —
vsak večer zapojem Tebi
novo pesem — — —*

Marija Brenčič.

PO DOMOVINI

Prevažni dnevi so pred nami. Katoliški zastopniki iz tujih dežel, ki se bodo udeležili kongresa Kristusa Kralja v Ljubljani, se že odpravljajo od doma ali so že na potu, na potu že več dni, tudi tedne in več tednov. V torek, 25. julija, na večer, se bo kongres začel. Zborovanja bodo trajala tri dni: v sredo, četrtek in petek. Govorili bodo učeni in modri možje, vzorni katoličani in izkušeni voditelji raznih narodnosti: po slovensko, nemško, italijansko, poljsko, špansko, francosko, madžarsko, angleško, portugalsko. V petek, 28. julija, se pripelje v Ljubljano zastopnik svetega očeta, poljski primas, kardinal Avgust Hlond, ki bo slovesno sprejet. Mi pa pridemo v Ljubljano v soboto in nedeljo: 29. julija otroci, drugi večji del v nedeljo, 30. julija.

V soboto bo posebno slovesno zborovanje, zvečer ob šestih pa velikanska igra, pri kateri bo sodelovalo 3000 igralcev pod milim nebom na Stadionu.

Ljubljanski škof, prevz. g. dr. Gr. Rožman, je v svoji okrožnici nedavno zapisal tudi tole: Naši verniki nasplošno še premalo vedo, da je za ta kongres naznanjenih veliko število najodličnejših zastopnikov številnih narodov Evrope in ostalega sveta in da je zaradi tega slovenski narod postavljen na največjo preskušnjo, da mednarodnim gostom dokaže svojo zrelost in versko kulturo. Take manifestacije so za vsak narod, za vsako državo velikanskega pomena in jih vse premalo cenimo.

Vsi pripadamo kraljestvu Kristusovemu in vsi nosimo odgovornost za kongres!

Slovenska katoliška mladina je imela ob pričetku julija svoj veliki tabor v Mariboru. Z veseljem je mariborsko prebivalstvo pozdravilo vse številne goste in udeležence, zlasti še zastopnika kralja, vlade, ministrov ter druge dostojanstvenike in prijatelje katoliških mladinskih organizacij.

Katoliška mladina, ki si one dni prav pogumno in javno pokazala ljubezen svoji Cerkvi, spoštovanje velikemu vzgojitelju Slomšku, vdanost svojemu kralju, čast svojemu narodu, pa tudi izrazila svoj ponos, zasidran v božjem sinovstvu — si zdaj toplo povabljen, da uspehe svoje vzgoje navdušeno pokloniš Kristusu-Kralju na mednarodnem kongresu v Ljubljani. Kristusu-Kralju hočemo darovati in posvetiti vse svoje moči, zmožnosti, napore in prizadevanja, vso svojo ljubezen!

Katoličani šibeniške škofije so imeli v Primoštenu v dneh od 22. do 25. junija t. l. veličastno eharistično slavje. Glavni cerkveni govor je imel dr. J. Srebrnič, škof krški. Med slavnostnimi govorniki omenjamo g. B. Dulibića, odvetnika iz Šibenika, profesorja

M. Stipičevića, profesorico M. Stanković iz Zagreba i. dr. Sklepna procesija se je razvila po cesti okrog Primoštena, ki je dolga polčetrni km. V sprevedu je bilo 4000 vernikov.

Papežev nuncij msgr. Hektor Felici, naslovni nadškof korintski, dr. modroslovja, bogoslovja, kanonskega prava in književnosti, je praznoval na Vidov dan svoj 58. god. Belgrajska duhovščina in drugi častilci so ga obiskali na domu in mu izrekli iskrene častitke. Naj da dobri Bog odličnemu cerkvenemu zastopniku še zanaprej svoj blagoslov!

Z najlepšimi vtisi se je vrnilo 173 slovenskih romarjev, ki so bili 29. junija na grobu sv. Eme. Tja grede so se mudili v Celovcu, kjer jih je pozdravil tudi jugoslovanski konzul. Od tam so se odpeljali proti Vrbskemu jezeru k Mariji na Otok. Po vrnitvi v Celovec jih je vlak potegnil čez Gosposvetsko polje proti Krški dolini. Na postaji jih je sprejel msgr. Podgorec, ki je vodil procesijo med litanijami s petjem. Nato je imel govor župnik J. Veider, pisatelj knjige o sv. Emi. Na Petrovo so se cel dopoldan vrstile pobožnosti. Na grobu sv. Eme je pridigoval dr. Gracar o socialnem smislu in o širokosrčnem usmiljenju kneginje Eme do naših stiskanih pradedov. Ko so se romarji vračali, so obiskali tudi našo Gospo Sveto.

Kratka, a odlična pohvala. O pomožnem škofu sarajevskem dr. Frančišku Čekada je izrekel nadškof Šarić takole sodbo: »Srečen sem, da dobim v njem svojega pomočnika. On je pravi človek božji in narodni. V vsem je umerjen, načelen in odločen. Hodi ravno pot in ne okleva ne na desno ne na levo. Totus quantus catholicus et croaticus. (Ves je katoliški in prav tako hrvatski.) Svojo Cerkev in svoj hrvatski narod ljubi z vsem srcem. Mil in drag je svetemu očetu in vodji hrvatskega naroda. O vsem tem sem poučen, zato sem povsem miren, da sem tako izbral.«

Svečanosti 400 letnice božje poti na Sveti gori pri Gorici se vrste po načrtu. Med najlepše prireditve tega jubileja spada prenos čudodelne Marijine podobe z gore v goriško stolnico dne 11. junija. Gorica in okolica še ni doživela tako veličastne in ganljive verske manifestacije, saj je bila vsa pot od Svete gore pa do Gorice ena sama nepretrgana procesija, v kateri je šlo na tisoče in tisoče vernikov. V Gorici se je nabralo ta dan najmanj 20.000 ljudi iz vseh okoliških krajev. Množice so navdušeno pele priljubljeno pesem: »Lepa si, lepa si, roža Marija«. Vse mesto je bilo v zastavah in slavolokih. Med tednom so pa prihajale nove množice, da se poklonijo svoji vzvišeni Zaščitnici in Priprošnjici s Svete gore in se zahvalijo za vso pomoč in tolažbo, ki so jo že prejele po njenem posredovanju. Sveča-

nosti so se udeležili 3 škofje: nadškof goriški Margoti, naslovni nadškof patraški dr. Fogar in škof Rossi iz Bovina.

Ljubljanska škofija. Za častn. d. svetnika je imenovan Jožef Hartman, župnik v Križah. — Podeljene so župnije: Tunic — Janezu Franciču, župniku na Bučki, Rateče — Kristijanu Cudermanu, žup. upravitelju v Hotiču; Javor — Janezu Hrovatu, ž. upr. v Zaplani. — Premeščen je M. Žnidar, prefekt v zavodu sv. Stanislava, za kaplana v Leskovec pri Krškem. — Nameščena sta kot kaplana: Stanislav Lenič v Št. Jerneju in p. Martin Perc v Šmartnem v Tuhinju. — Upokojeni so: d. svetn. Jožef Stupica, župnik na Prežganjem; Janez Dolinar, župnik v Kresnicah; Matija Kastelic, župnik in d. svetnik v Dolu. — Umrli je v Založu (cerkljanske župnije) J. Kovič, bivši župnik polšniški. Bil je priljubljen in vnet dušni pastir. R. i. p.!

Lavantinska škofija. Kot župnik v Št. Ilju v Slov. goricah je bil umeščen Anton Ravšl, kot župnik v Stoprcah pa Fr. Močnik. Za upravitelja dekanije Braslovče je postavljen Ivan Atešsek, župnik v Braslovčah. Nameščeni so: Fr. Križan za upravitelja v Belih vodah, ker je provizor Iv. Ogulin dobil dopust; za provizorja v Zagorju p. Viktorin Šivavec, v Sv. Štefanu Jožef Petrovič, v Šmartnem ob Paki pa Jožef Vošnjak. — Nastavljeni so kot kaplani dosedanji semeniški duhovniki: Štefan Čergulj v Št. Ilju, Dušan Dogša v Marenbergu, Alojzij Feguš v Braslovčah, Simon Vrhovšek pri Sv. Juriju o. T. — Stalni pokoj je dovoljen Alojziju Šoba, d. svetniku in župniku na Zdolah. — Umrli je zlatomašnik Martin Ulčnik v starosti 79 let.

Izredna pozornost. Na kresno nedeljo sta praznovala zakonca Janez in Terezija Košmerlj v šentpetrski cerkvi v Ljubljani biserno poroko. Obrede je izvršil in slavnostno pridigo je imel sin, župnik Alojzij. V župnišču je čakalo slavljenca nepričakovano presenečenje. Iz Rima je došel brzozjavni pozdrav: »Janezu in Tereziji Košmerlj, ki obhajata svojo biserno poroko, pošilja sveti oče z očetovskimi voščili svoj blagoslov. — Kardinal Maglione.« — Slavljenca je Bog oblagodaryl s 13 otroki, ki so pa že po večini pomrli.

Boj med nebom in peklom, med Lučjo in temo, med resnico in lažjo, med Kristom in antikristom — se nadaljuje z nepričakovano ostromtjo. Bojevniki Kristusa Kralja se združujejo in posvetujejo na skupnih kongresih, kako izvojevati zmago in poraziti armado Kristusovih protivnikov.

OPAZOVANJA

Odgovor, ki priča o krščanski značajnosti, je dala krščanska mladinska zveza v Švici komunističnemu združenju mladih ljudi, ki so vabili katoliške mladce za skupno brambo svobodne in neodvisne Švice. Katoliški fantje so poudarjali v odgovoru med drugim zlasti to-le:

»Med katoliško mladino v Švici in med komunistično mladino ne more biti nobenega sodelovanja...; kajti komunizem izhaja iz diktatorske rusko-sovjetske države. V naših očeh je komunizem največji in najnestrpnejši sovražnik švicarske svobode in neodvisnosti... Komunizem in narodni socializem temeljita na nekrščanski podlagi in na materializmu, zato sta v nepremostljivem nasprotju s krščanskim duhom švicarskega naroda. Kdor hoče našo domovino obvarovati zunanjeja in notranjega poloma in pa pred režimom, ki je nekrščansko strahovalen, mora graditi obrambne nasipe proti rdeči in rjavi močvari. Kdor hoče srečo Švici, se ne bo zbiral pod zastavo, ki je okrašena s kladivom in srpom, krvavim znakom brezbožnega boljševizma.

Kot kristjani in katoličani vas po zapovedi našega Zveličarja ljubimo in celo molimo za vas, četudi vemo, da so vaši somišljeniki našim bratom po veri pripravili strahotno krvavo preganjanje in pomorili milijone kristjanov. Mi verujemo v končno zmago krščanstva...

Kot katoličani in kot državljani ne moremo sprejeti vaše ponudene roke... Katoliška švicarska mladina se je že davno pridružila akciji (delu) za uspešnejšo vojaško obrambo domovine. Katoliška mladina se bori za mir med narodi, za oni mir, ki spoštuje človeško dostojanstvo in svobodo...«

Ali imajo tudi pogani kaj posnemanja vrednega? Misijonar p. Gruintges pravi, da je treba nekrščanske Japonce prištevati med »lepe« pogane in da se prav pri njih uresničuje znani rek, da je »človeška duša po naravi krščanska«. »Mi vsi« — zatrjuje omenjeni misijonar, »ki živimo že dolgo časa med Japonci, moramo to z občudovanjem potrditi.« To so ljubeznivi, smehljajoči se ljudje, ki ljubijo cvečice in hočejo imeti številno kopico otrok. Japonci so dostojni, ki ne poznajo kratkih ženskih kril, saj jih še prepovedujejo n. pr. učiteljicam. Japoncem ni treba pošiljati pastirskih pisem z grajo o globoko pod vratom izreznanih bluzah, ali z grajo raznih nedostojnosti v kopaljščih ob morju in drugod. Japonci ne poznajo poljubovanja in pri njih se ne opažajo drzni, neokusni in brezsradni prizori, ko se mladi zatelebanci roko v roki in na razne neotesane načine sprijeti krečejo po skritih in celo po javnih sprehajališčih, ne da bi količkaj zastran tega zardeli.

Pri Japoncih je izključeno, da bi se kdo spozabil in drznil vlomiti v cerkev ali celo v tabernakelj. Tudi primerov, da bi otroci pozabili na svoje starše ali jih pustili na starost v stiski in pomanjkanju, med njimi ni zaslediti. To, kar je lepega na Japoncih, seveda ni pogansko, ampak je »anima naturaliter christiana« — je lastnost duše, ki je po naravi krščanska.

MARIJINE DRUŽINE

Kar daje pogum . . . Rajni papež Pij XI. je silno cenil in upošteval Marijine družbe. To se vidi iz govorov, ki jih je imel ob raznih sprejemih zastopnikov Mar. kongregacij. Tako na pr. je rabil 23. III. 1935 v nagovoru do prve rimske M. družbe tole primero:

»Zares čudovit je prizor, ki ga večkrat občudujemo, če gledamo na nebu ozvezdje, imenovano 'rimska cesta'. Ta kakor z lučkami posuta cesta se vleče na nebesnem svodu od enega konca do drugega. Nekaj podobnega moremo občudovati tudi v zgodovini Marijine družbe ('Prima primaria' — prve med vsemi). Njena polčetrstoletna pot, ki jo je napravila, je kakor nepregledna zvezdna Rimska cesta, ki je nanjo neskončna dobrotljivost božja in Marijino materinsko varstvo nasulo neizmerno darov in milosti. Tu vidimo celo kopo odličnih dejanj vere, čistosti, svetlosti in vneme za apostolstvo. Vse to nudi zares presenetljive in občudovanja vredne prizore. Zaradi tega imajo kongreganisti vzroka dovolj, da se Bogu zahvaljujejo za tako slavno preteklost . . .«

Pri drugi priliki se je izrazil † Pij XI. takole: »V pismu, s katerim sem povabil vse za delo in pomoč v Katol. akciji, sem mislil v prvi vrsti na Mar. družbe, ki jih dobro poznam. Proučeval sem jih v Milanu, v Rimu in povsod, kamor me je vodil poklic. Povsod sem se zanimal zanje. Na kongregacije mislim, ko vidim, kako bi se mogla KA močno razviti . . .«

Tovariši, tovarišice! Papež Pij XI. je umrl. Njegovemu nasledniku, novemu namestniku Kristusovemu, hočemo biti v pomoč z delom v KA vsekdar tudi zanaprej!

Srednja vas v Bohinju. Kakor mnogo naših slovenskih deklet, je šla služiti kruh v južne kraje Jugoslavije (v Pančevo) pred nekaj meseci tudi Arh Cilka iz Srednje vasi. Dne 11. maja t. l. pa so njeni starši sprejeli žalostno poročilo, da je umrla. Zdrava in vesela je bila, čista duša v čistem telesu, vzorno dekle kot jih je danes malo, pa tudi vneta družbenica Marijina. — Koliko naših deklet se zgubi v tujini in pride ob moralo in dostikrat tudi ob vero. — S Cilko ni bilo tako. Ostala je Bogu in Mariji zvesta do svoje smrti. Vse to smo spoznali tudi iz njenih pisem, ki jih je pisala

svojim staršem. Iz njih odseva ljubezen do domače bohinjske zemlje, staršev, zlasti pa ljubezen do Boga in Marije. Kakor bi slutila, da jo dobri nebeški Oče prav iz tujine hoče poklicati k sebi, je prosila nekaj dni pred smrtjo svoje starše za Marijino svetinjo, naj ji jo pošljejo.

Čeprav v težkih razmerah, je redno hodila k sv. maši vsako nedeljo in praznik in takrat veliko molila. Cilka, zapustila si nas, a ostala nam boš prelep vzor čiste ljubezni do Marije. (Glej sliko str. 183.)

Št. Gotard. 4. junija je domači gospod župnik po lepem cerkvenem govoru blagoslovil novo zastavo Marijine družbe za žene. Po končanem blagoslovu se je razvrstil med lepim petjem sprevod po vasi. Agilne članice se niso ustrašile v dežju hoditi po vaseh in nabirati prispevkov, ki so jih gospodinje po svojih močeh z veseljem darovale. Tukajšnja rojkinja, gospa Polonca Cukjati, je poslala 5 dolarjev iz Amerike. Priskočilo je na pomoč tudi nekaj moških iz domače fare in od drugod.

Velika Nedelja. Ako doživi človek kaj lepega, ne more ohraniti tega sam zase, ampak razodene svoje doživetje tudi drugim. — Tudi naša dekleta Marijine družbe bi rada povedala vsem sosestram po domovini, kakšno veselje je prinesel letošnji maj.

Majnik, čeprav letos deževen, je bil za nas najlepši, kar smo jih kdaj doživele. V nedeljo, 21. maja, smo dobile v svojo sredo podobo mogočne Zavetnice na novi zastavi. Da bi njen prihod dostojno počastile, smo poprej opravile duhovne vaje, ki jih je vodil g. Drago Oberžan iz Maribora. V nedeljo nato pa je bila pri pozni sv. maši slovesno blagoslovljena nova zastava, ki ima na eni strani krasno sliko Brezmadežne, na drugi pa sv. Nežo. (Glej sliko str. 182.) Veselo so pritrkavali zvonovi, ko je več ko 80 belooblečenih družbenic spremljalo zastavo k blagoslovitvi. Med sveto mašo smo pristopile skupno k sv. obhajilu. O, kako lep je bil pogled na bele vrste, ki so se zgrinjale pred obhajilno mizo! Kakor na dan prvega sv. obhajila.

Popoldne je bil sprejem novih članic. 43 deklet se je posvetilo Mariji. Po cerkvenem opravilu smo pa imele v dvorani ljubko akademijo.

Tako so minuli trije najlepši dnevi v našem življenju. Na zunaj so minuli, a v duši jih vedno nanovo doživljamo. Tebe, naša nebeška Mati, ki si prišla med nas tudi na zastavi, prosimo: blagoslovijaj nas s svojim ljubim Sinom in prosi za nas, da bodo naše duše vedno tako bele ostale, kot so bile ob Tvojem prihodu.

Na veke zveste, ljuba Mati,
Ti hčere hočemo ostati!

Družabnost in verska vzgoja.

Prava družabnost je mila, draga beseda v občevanju z vsakim: nasproti bogatinu in revežu, domačinu in tujcu, odličniku in prostaku. Odločnost in gospodarska varnost ne izključujeta lepega nastopa, ki je bil posebno v navadi n. pr. v starih dubrovniških rodbinah. Še danes se je v Dubrovniku in okolici ohranilo precej takšnega starega družabnega izročila. Redko zadenemo pri njih na ostre ali celo proste izraze, na pikre besede, na strogo presojanje drugih, ali posmehljivo škodoželjnost, Dubrovčanje se izogibljejo celó besed, kot n. pr.: »smrdi«, »žre« — ampak pravijo: zaudara; »jé« — tudi če govorijo o hlastni jedi pri živalih. O političnem nasprotniku ne pišejo: »je dobil po zobeh«; ne vabijo zapovedljivo: »Vsi na shod!« Takšna povabila bi celó imeli za žaljiva, češ, saj nismo »marva«! Tudi kmetje iz Konavlov so v tem oziru precej občutljivi; odlikujejo se pa posebno ženske z izredno snažnostjo obleke. Tod tudi ne slišiš neprestanih vzklikov: »Prmejduš!«, »Hudiča!«, »Boğa Ti!« in »Boğa mi!« Celó pesniki krotijo svoje izraze o prirodnih silah. Takšno izročilo je sploh precej lastno večini Hrvatov in ne gre, da bi imeli njihovo kulturno potrpežljivost za — strahopetnost. Tudi nima širša hrvaška in sploh kulturna javnost smisla za kakšne javne svobodomiselne pikrosti na polju književnosti in umetnosti. Hrvatje ločijo tudi precej strogo katoliška in pravoslavna imena: »Jovica« (Jovo), Stevo itd. niso katoliška krstna imena, razen morda med grkokatoličani. — V slovenskih listih srečamo večkrat netočnosti o »juđu«. Koliko so se že v podlistkih in v prilogah razni listi nanorčevali iz »Butalovcev«! Butála je belokranjski priimek, ki pomeni najbrž isto kot »Stegenšek«, ker je »büt« stegno, »ala« je pa končnica (kravala, pastirska palica, iz kriv-ala).

Tudi ne vem, če so nam res v vsakem oziru najsorodnejši »kajkavci«, ki jih imajo nekateri v smislu zastarelega naziranja za — Slovence. Vem pa, da je slovenskemu naglasku prav soroden čakavski, torej »pristno hrvatski«, in pa da vprav čakavci govorijo: crevlje (ne »cipele«); dažd (dež), daždi (dežuje), ne »kiša«; klobuk, ne »šešir«; kruh, ne »hljeb«; tisuč, ne »hiljada«; kostanj, ne »kesten«; zvonik, ne »toranj«; cijeno (poceni), ne »jeftino«; meja, ne »granica« ali pa »megja«; klijet, ne »podrum«; oprostite, ne »izvinite«; ura, ne »sat« itd. Naj le vsak ostane lepo — pri svojem!

V Dubrovniku in okolici je bilo in je še več cerkev in kapelic, kot nikjer sicer drugje v državi, na tako malem prostoru. Jasno je, da

je to zelo vplivalo na dobro vzgojo, tudi na družabno.

Dr. Martin Malnerič, odvet. v Dubrovniku.

Slovenski pregovori o lepoti

Ako človek ne more biti lep in bogat kakor bi rad, je pa lahko dober in pošten.

Ako ni lepo, vsaj tudi ni drago.

Hleb — dela obraz lep.

Jej repo, boš imel ženo lepo!

Kdor hoče lep hoditi, mora trebuh skrčiti.

Kdor hoče lep ostati, mora malo jesti.

Kdor ni dober, ni zal (lep).

Lep glas se čuje daleč, a grd še trikrat dalje.

Lep — ko maček slep.

Lep konj se lahko uroči, lepa žena iz ojnice skoči.

Lepa beseda glave ne odseka.

Lepa beseda lepo mesto najde.

Lepa beseda ne zaide.

Lepa — je slepa.

Lepa reč (beseda) zmiri protivnike.

Lepega vremena se človek ne naveliča.

Lepemu kruhu se ne smeš čuditi.

Lepo je tam dati, kjer nihče ne prosí.

Lepo je vedno lepo, grdo je povsod grdo.

Lepo je vsakemu milo.

Lepota brez pameti je pusta.

Lepota je naravna dota.

Lepota oslepi.

Lepota sivih las je prav obrnjen čas.

Lepota velika — ima ponajveč skritega malika.

Lepoti se ne more nihče ustavljati.

Lepše češnje rasto na koncu vej.

Lepše je reči: Tukaj sem — kakor: Kje sem.

Lepše je zlato ponošeno kakor srebro iznova kovano.

Lepo lice, srce slabo.

Od lepote ni nič vzeti, pa jo vendar hoče vsak imeti.

Od velikega daru boljša je lepa beseda.

Od zunaj lepo, od znotraj gnilo.

Po lepo besedo ni treba v drago iti.

Še kol je lepši, če se dene nanj lepa obleka.

Tudi panj je lep, če je oblečen.

Z njeno lepoto je že čez poldne.

Zdravje in lepo vreme se človeku nikdar ne zameri.

Zlato lepo — še lepša pamet.

Zunaj lep, znotraj slep.

Zunaj lepota, znotraj praznота.

I. Šašelj.

Bogu, kar je božjega!

Politika (t. j. uravnavanje zasebnega in javnega življenja) mora biti taka, da je po božji volji in da pomaga posamezniku kakor tudi celokupni človeški družbi skrbeti za doseg končnega, od Boga postavljenega cilja. Že ta ugotovitev pove jasno in neovrgljivo, da se vera in politika ne smeta ločiti. Danes se pa tako rado zatrjuje, da vera s politiko nima nič vzajemnega. Kaj naj rečemo k temu?

V kolikor ima politika skrbeti zgolj za svetne zadeve, nima vera z njo nič kaj opraviti. Kakšni davki in katerim se nalože, kje se bo speljala železniška proga, kje nova cesta, kje naj bo postavljeno šolsko poslopje in podobno — so vprašanja, ki se vere naravnost ne tičejo in se vera vanje nič ne vtika.

So pa druga vprašanja, ki so skupna in se vera in politika v njih tesno zadevata. Tako vprašanje je n. pr. šola (šolski pouk, šolska vzgoja). Če v nekaterih državah križ ne sme več viseti v šolskih učilnicah, če se krščanski nauk več ne sme poučevati v javnih šolah, če se otroci vzgajajo brez Boga — kdo je to naredil? Kdo drug kakor politika! Če se v sovjetiji božja služba pod strogo kaznijo prepoveduje, kdo je to dosegel? Ali ne politika?

Prav v takih deželah, kjer so se katoličani za politiko premalo brigali, imajo sedaj sovražniki vere in Cerkve vso oblast v rokah, pa jo izrabljajo v to, da vero kruto zatirajo.

Ker politika tako močno sega na področje vere, se mora tudi vera brigati za politiko, ali pa propada.

To načelo vzajemnosti med vero in politiko, kjer je potrebno, je sam božji Učenik potrdil v onem znanem odloku: »Dajte cesarju, kar je cesarjevega, Bogu, kar je božjega!« — Na žalost pa nekateri državniki prevračajo to jasno naročilo tako, da priznavajo veljavnost prvi polovici, drugo pa kar tako prezro, kakor tudi prezro ono važno izročilo Kristusovo,

ki je z njim prepustil apostolom in njih naslednikom trojno službo: »Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji... Pojdite in učite vse narode, krščujte jih... in učite jih spolnjevati vse, kar sem zapovedal.«

Bogu bolj ali manj odtujeni oblastniki sicer še sprejmejo Jezusa kot tistega, ki se je daroval za rešenje človeštva; nič radi ga pa ne priznavajo kot Kralja in najvišjega Gospoda. Če bi ga priznavali, bi skrbeli, da bi bilo vse njih delo, vse postavodavstvo, vse javno življenje v soglasju z voljo Odrešenikovo in z nauki njegovimi. Da bi se to doseglo — je tudi naloga kongresa Kristusa Kralja, ki bo združil v Ljubljani znamenite zastopnike tujih narodov in privabil velikanske množice slovenskega ljudstva.

Ali smo že dovolj in vsi poučeni, kaj je cilj tega kongresa? Poudarjamo še enkrat: Kongresi Kristusa Kralja hočejo doseči, da bo Kristus in njegova božja postava zavladala tudi v vsem javnem življenju. Za doseg tega cilja naj se združijo in navdušijo katoličani vseh narodov, vsega sveta.

Kako važen je ta namen, kako potrebno je, zastaviti prav vse sile, da se uresniči, spoznamo že iz številnih ugotovitev zadnjih desetletij, ki kažejo, kako malo je krščanskega duha zlasti v mednarodni politiki, in kako redki so možje, kakor n. pr. predsednik irske ljudovlade de Valera, ali predsednik portugalske republike Salazar, ki sta vzorna katoliška državnik in vodita državno politiko po načelih katoliške Cerkve.

Naloga in dolžnost katoličanov je — skrbeti, da se v duhu Kristusovih naukov prerodi vsa javnost s tistimi vred, ki so postavljeni na vodilna in odgovorna mesta v človeški družbi. Dajmo čast in gospostvo vselej in v vsem Onemu, ki mu gospostvo od vekomaj pripada:

Kristusu Kralju!

DOBRE KNJIGE

Letopis za vse katoliške škofije v Jugoslaviji je izšel. Napis ima: Opći šematizam katoliške Cerkve u Jugoslaviji. Prema mandatu preč. episkopata Jugoslavije izradio dr. Krunoslav Dražanović. — Sarajevo 1939. »Nova tiskara«, Vrčec i dr.

Slovenski letopis ljubljanske škofije (str. 268 do 315) je uredil kancler J. Jagodic; lavantinske (str. 316—356) pa msgr. M. Umek. Ves letopis obsega (brez priloge z oglasi) 615 strani.

Doslej so posamezne škofije imele vsaka zase svoj letopis, lani pa je šk. konferenca sklenila oskrbeti skupni šematizem, ki je sedaj že natisnjen, in sicer z vsemi potrebnimi podatki o škofi-

jah, njih ustanovitvi, o župnijah in duhovnijah, o duhovnikih v dušnem pastirstvu, o številu prebivalstva, o šolstvu, o raznih drugih cerkvenih ustanovah i. dr. Tem podatkom sledi opis in razvrstitev redov in številnih cerkvenih družb (kongregacij), ki delujejo v Jugoslaviji. Zanimivo je poglavje o kat. tisku in časopisju po posameznih škofijah.

Da je mogoče brž poiskati katerokoli duhovsko osebo, ali župnijo in zadevne podatke, nudi knjiga dva abecedna imenika vseh župnij in vseh duhovnikov v Jugoslaviji z navedbo dotične strani.

Taka statistika s potrebno zgodovino in podrobnimi pojasnili je bila res potrebna in smo glavnemu in vsem urednikom za ta lepi pregled prav hvaležni. — Založništvo bo brez dvoma skrbelo, da se bodo pri bodočih natisih uveljavile tudi naše tiskarne v Sloveniji in v Zagrebu.

Letopis ljubljanske škofije je bil vsekdar močno pregleden in v opremi komaj prekosljiv.

Apostol Kristusa Kralja. Kdor hoče iti v šolo presv. Srca Jezusovega in postati apostol ljubeznivega Kralja ter sejati srečo, mir in veselje, naj si preskrbi knjigo z zgorajšnjim naslovom. Izšla je v drugem natisu, saj je bila prva kmalu razprodana, kot nalašč za veliko praznovanje mednarodnega kongresa Kristusa Kralja.

Knjiga govori živo in ognjevit o veliki Jezusovi ljubezni do nas in o zaupanju, ki ga moramo imeti vanj. Navdušuje nas in priganja, naj se kot apostoli pogumno lotimo dela za kraljestvo Kristusovo.

Cena samo 10 din, po pošti 2 več. — Naroča se: Glasnik presv. Srca Jezusovega, Ljubljana, Zrinjskega 9.

ODGOVORI

Š. I. M.: Kakšna znanost je astrologija? Ali astrologi in grafolozi ne nasprotujejo prvi božji zapovedi, ko ljudem marsikaj napovedujejo...!

»Astronomija« (veda o zvezdah, zvezdoslovje) se ne sme zamenjati z »astrologijo« — zvezdarstvo. Astrologija — napovedovanje, prorokovanje iz zvezd — je, kakor trdijo, umetnost, ki zna iz stanja planetov, lune in sonca, ne samo naravne vremenske in druge prirodoslovne pojave, marveč tudi človeško usodo prepoznati in preračunati. V tem, ko imenujemo astronomijo po pravici znanstveno proučevanje, moramo označiti astrologijo (če izvzamemo naravne vremenske razmere) kot del praznoverja in vedeževanja, kar pa nasprotuje prvi božji zapovedi in je torej grešno.

Z astrologijo so se pečali že Kaldejci stare zaveze, ki jim je bilo to sveta znanost. Katoliška Cerkev je astrologijo vsekdar odklanjala in včasih preganjala celo s kaznijo izobčenja. Kljub temu se je širila in sicer po Italiji zlasti v 14. in 15. stoletju, v Nemčiji pa v 16. in 17. stoletju. V to praznoverje so bili zamotani še celo nekateri sloveči astronomi (zvezdoslovci) n. pr. Melanchthon.

Enako se dobe ljudje, ki zatrjujejo, da morejo iz kakovosti ročne pisave (grafologij) marsikaj ugeniti ali napovedati. Morda bi se res dalo iz pisave tu in tam sklepati na človeško naravo ali čud (temperament), vse drugo bo pa prazno — vedeževanje.

Kako odpravljati in preprečevati bogokletje? Na to vprašanje odgovarja Fr. —ič iz Clevelanda v USA tako-le:

Dober pomoček v ta namen bi bil, če bi vsaj vse katoliške družine razobesile natiskana svarila glede bogokletnih nemarnij na svojih domovih, na hišnih vratih, sploh na vidnih krajih. Preskrbite nam takih letakov za svarilo, pa bomo po zmognosti vsi sodelovali, da se bo zatirala ta nagnusenost, ki se je tako razpasla.

(Pripomba: Predlagamo ta nasvet, da ga vzame v pretres slovenska KA in po svoji preudarnosti primerno reši. Op. ur.)

Tudi to bi bilo nekaj. Z našim pozivom v 11. številki lanskega »Bogoljuba«, da naj bi se cenj. bralci oglasili z nasveti, kako zatirati in zatreti tuje bogokletne besede, ki se širijo med nami, smo dosegli, da se tudi drugi listi zgražajo nad grdobijo bogokletstva. V listu »Naša moč«, je nekdo zapisal to-le obsodbo: »Velika narodna sramota so tuje kletvice in psovke (bogokletvice). Sram ga bodi, kdor jih uporablja. Starši tu veliko grešijo. Nič jim ni mar, kaj in kako govore otroci.«

Pomoček, ki ga nasvetuje dopisnik »Naše moči«: V prijateljskih družbah naj se snujejo v ta namen krožki. Za vsako izgovorjeno tujo kletev plača grešnik za dobrodelen namen 50 par

globe. Krožek nima ne predsednika, ne odbornikov, ne pisanih pravil. Število prostovoljnih članov je neomejeno. Uspeh naj se naznači pri priložnosti v listih.

F. Š.: Večkrat smo se razgovarjali o vedenju med povzdigovanjem, ko se opaža, da nekateri tu in tam pri najsvetejšem delu svete maše samo zamaknjeno gledajo na oltar in ne kažejo nobenega spoštovanja do Najsvetejšega, v tem ko se drugi pobožno križajo in na prsi trkajo, hkrati pa izgovarjajo: »Jezus verujem v te...« itd. Kaj sodite o tem?...

Na podobno vprašanje smo odgovarjali že v marčevi številki »Bogoljuba« l. 1936, in pojasnili vprašanje: Ali je vernik dolžan pri povzdigovanju delati križ ali trkati se na prsi?

Odgovorili smo tako, da smo navedli, kaj želi sv. Cerkev in kako je liturgično pravilno. Stara navada je, da se verniki med povzdigovanjem pokrižujejo, nekateri celo štirikrat vsega skupaj. Svobodno. Vendar pa se to ne zahteva.

Pri povzdigovanju stopi nebeški Kralj Jezus sam na oltar, da se daruje za nas. Obnavlja se tako na nekrvavi način daritev Jezusova, ki jo je opravil s svojo smrtjo na križu. Da se verniki tega bolj zavedajo, jih opozori strežnik z zvončkanjem, mašnik pa povzdigne sveto Hostijo in nato kelih s sv. R. krvjo.

Katekizem nas uči: Pri povzdigovanju molimo Jezusa, na oltarju pričujočega. — Ozremo se na sv. Hostijo in tiho zdihnemo: »Moj Gospod in moj Bog!« (sedem let odpustka, papež Pij X., 18. maja 1907 — pod pogojem, da se ozremo na sv. Hostijo in da zdihljaj pride iz skesanega srca.) Nato se globoko sklonimo. (Lahko molimo: »Molim te, presveto Rešnje Telo... itd., nato še: Jezus, verujem v te. Jezus, upam v te. Jezus, ljubim te nad vse. Bodi milostljiv meni ubogemu grešniku, Amen. Pri teh besedah se udarimo skesano z desnico na prsi; kajti trkanje na prsi je znamenje žalosti, kesanja, skrušenosti in ponižne molitve.

Enako ravnamo tudi pri povzdigovanju keliha s sv. R. krvjo. Najprej pogled na kelih, nato pripogib z glavo, molitev in končni zdihljaj: »O čisti me, Gospod, s svojo krvjo...« pri čemer se zopet udarimo na prsi. Za križanje bo komaj še kaj časa. Potrebe za to ni. Kdor se pa hoče te navade držati — ne stori nič napačnega.

PROŠNJE IN ZAHVALE

E. M. + R.: se priporočata sv. Tadeju in † Ign. Knobleharju za pomoč v težki pravni stvari in mučnem položaju.

Novomašniki slovenskih staršev na Koroškem: Karicelj Andrej iz Št. Lipša, Kaselj Lavrencij iz Stare vasi, Lampihler Ivan z Radiš, Leks Janez iz Dol, Mesner Štefan iz Doba, Mohor Anton iz Škocijana.

Zavedajmo se, da je svetovni kongres Kristusa Kralja veličastna in izredna prireditve, ki je nje središče Ljubljana, Slovenija. Taka prireditve se dolgo k nam ne bo povrnila. Sedaj je priložnost, da dokažemo vsemu svetu svojo globoko vernost, svojo visoko kulturno stopnjo in duhovno zrelost. Naj živi Kristus, Kralj in Odrešenik!

VSEBINA: Članki: Kristus Kralj pred gospodom Pilatom. (Bellouard — J. S.) — Še enkrat o pomenu našega kongresa. (K. + C.) — Slovenski narod pred Kristusom Kraljem. (Prof. A. Struplj.) — Pamet je boljša kot žamet. (Dr. A. Zdešar C. M.) — Na očetu v klie: 8. Prva poročila. (J. Langerholz.) — Veleosvska Marija. (V. Zorman.) — Listek: Dve služkinji. (Dalje. — J. Plestenjak.) — Iz življenja Cerkve: Po svetu in domovini. — Opazovanja. — Mar. družine. — Razno: Družabnost in verska vzgoja. (Dr. Malnerič.) — Slov. pregovori o lepoti. (I. Sašelj.) — Bogu, kar je božjega. — Pesmi: Zapojte. (Angela.) — Slavčeva pesem. (Angela Gorogrance.) — Mariji povišani. (Franjo Neubauer.) — Svetle misli obdržati! (V. Skuhala.) — Vsak večer zapojem Tebi. (Marija Brencič.) — Dobre knjige. — Odgovori. — Odpustki.

Cena »Bogoljubu«: na umetniškem papirju 30 Din, na navadnem 20 Din; v Nemčiji 2 Rm; v Italiji 10 Lir, v Češko-slovaški 15 Kč, v Franciji 12 Fr., v Ameriki 050 Dol. letno. — Izhaja mesečno.

Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljubu« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljubu« v Ljubljani.

Koledar apostolstva molitve za avgust 1939.

Splošni mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu:

Odločna in urejena bramba božjih pravic.

Misijski mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu:

Mednarodni mir in sloga s pomočjo krščanske ljubezni.

Mesečni zavetnik: Sv. Lavrencij (10.)

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno čiščenje sv. Rešnjega Telesa	
			Ljubljanska škofija	Lavantinska škofija
1	Torek	Vezi sv. Petra	Tunice	Mozirje
2	Sreda	Poreljunkula	Ribnica	
3	Četrtek	Najdba sv. Stefana	Ljublj., Marijan.	Bočna
4	Petek	Dominik, spozn.	St. Ožbalt	Nova Stifta
5	Sobota	Marija Snežna	Gora pri Sodraž.	Sv. Martin ob Dr.
6	Nedelja	10. pob. Sprem. Gosp.	Predoslje	Mozirje
7	Poned.	Kajetan, spozn.	St. Jakob ob Savi	Nazaret
8	Torek	Cirjak, Roman	Polica	
9	Sreda	Janez Vianej	Gotenica	Luče
10	Četrtek	Lavrencij, mučenec	Raka	Ptuj, proštija
11	Petek	Tiburej, mučenec	Janče	
12	Sobota	Klara, devica	Gozd	Ptuj, hiralnica
13	Nedelja	11. pob. Hipolit	Dobovec	Ptuj, kapucini
14	Poned.	+ Evzebij, spozn.	Mekinje	Ptuj, minoriti
15	Torek	Vnebovzetje D. M.	D. M. v Polju	
16	Sreda	Rok, Joahim	Dolenja vas	Sv. Urban pri Ptuj
17	Četrtek	Hijacint, spozn.	Ribno	Hajdina
18	Petek	Helena, cesarica	St. Lovrenc	Vurberg
19	Sobota	Ludovik Tolet.	Cerklje pri Kranju	Sv. Andraž, Slov. g.
20	Nedelja	12. pob. Bernard	Žalna	Sv. Lovrenc, Slov. g.
21	Poned.	Ivana Santal	Sv. Križ pri Mor.	Sv. Marko nad Pt.
22	Torek	Timotej, muč.	Trebnje	Muretinci, hiralnica
23	Sreda	Filip Benielj	Koprivnik, Koč.	Sv. Marjeta nad Pt.
24	Četrtek	Jernej, apostol	St. Jernej	Polenšak
25	Petek	Ludovik, kralj	Naklo	Rogatec
26	Sobota	Ceferin, mučenec	Zgornji Tuhinj	"
27	Nedelja	13. pob. Jožef K.	Dole pri Litlji	Sv. Križ nad Slat.
28	Poned.	Avguštin, c. učencec	Struge	"
29	Torek	Obglavlj. Janeza Kr.	Stopec	Sv. Ema
30	Sreda	Roza Limanska	Brdo	Sv. Peter n. M. selu
31	Četrtek	Rajmund, spoz.	Višnja gora	Kostrivnica

Odpustki za avgust 1939.

2. Sreda, prva v m. Poreljunkula. Od popoldne večernjega dne pa do danes popoldni dobe v frančiškanskih in kapucinskih cerkvah in tudi v onih cerkvah, ki imajo posebno dovoljenje od sv. Stolice, vsi verniki poreljunkulski odp. tolikokrat, kolikorkrat obiščejo cerkev in molijo tam, p. n. sv. o. vselej vsaj po šest Očenašev, Zdravamarjij in Cast bodi... Odpustki se morejo darovati tudi dušam v v. Spoved se lahko opravi že teden dni poprej, torej od 25. julija naprej, ali pa pozneje skozi vsa osmino; sv. obh. pa se mora prejeti ali 1. ali 2. avg. ali pa pozneje enkrat v osmini (kakor to velja sedaj sploh za vse odp.). — Onim, ki hodijo k spovedi vsak teden ali na 14 dni ali skoraj vsak dan k sv. obh., za poreljunkulski ni treba opraviti posebne spovedi. — Kjer je za poreljunkulski odp. določena naslednja nedelja, je mogoče ta odp. pod istimi pogoji zadobiti od sob., 5. avg., popoldne do nedelje, 6. avg., popoldni, le da se morajo sv. z. prejeti primeroma toliko dni pozneje. Dalje p. o. vsem, ki opravijo kako nabožno vajo na č. sv. Jožetu, prejmejo sv. z. in molijo p. n. sv. o.

3. Četrtek, prvi v m. Sv. Dominik. P. o.: 1. vsem, ki nekoliko premišlujejo dobrotljivost S. J., prejmejo spravno sv. obh. in molijo p. n. sv. o.; 2. čl. br. S. J.; 3. čl. br. Sv. R. T. kakor včeraj; 4. istim kakor 12. dan.

5. Sobota, prva v m. P. o. vsem, ki prejmejo sv. z., opravijo kako nabožno vajo na č. Brezmadežni, da nekoliko zadoste za njej storjena razžaljenja ter molijo p. n. sv. o.

6. Nedelja, prva v m. Čl. r. v. br. 3 p. o.: 1. če v hr. cerkvi molijo p. n. sv. o.; 2. če so pri mesečni procesiji;

3. če v br. e. nekaj časa pobožno molijo pred izp. sv. R. T. P. o.: 1. čl. br. sv. S. J.; 2. onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

7. Ponedeljek, Sv. Kajetan. Bl. Agatangel. P. o.: 1. čl. škap. br. karmelske M. b.; 2. istim kakor 12. dan.

12. Sobota, Sv. Klara. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v žup. e., kjer ni redovne. — V. o.

15. Torek, Ve. Iki Šmarinja. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. kakor 3. dan; 2. čl. br. sv. S. J.; 3. čl. br. N. Lj. G. v br. e.; 4. čl. r. v. br. v katerikoli cerkvi; 5. onim, ki nosijo višnjevi škap.; 6. čl. br. preč. Srea Mar.; 7. čl. br. za duše v v.; 8. čl. Mar. družbe; 9. čl. družbe kršč. družin; 10. čl. škap. br. karm. M. b.; 11. istim kakor 12. dan. — V. o.

16. Sreda, Sv. Joahim, Sv. Rok. P. o.: 1. čl. škap. br. karm. M. b.; 2. istim kakor 12. dan.

19. Sobota, Sv. Ludovik, škof. P. o. istim kakor 12. dan.

22. Torek, Marij, sedmero veselje in prečisto Sree. P. o.: 1. čl. škap. br. karm. M. b.; 2. čl. br. sv. R. T. kakor 3. dan; 3. istim kakor 12. dan. — V. o.

24. Četrtek, Sv. Jernej, P. o. čl. dr. sv. Petra Klav., če molijo za razširjenje sv. vere in p. n. sv. o.

25. Petek, Sv. Ludovik, kralj. P. o. istim kakor 12. dan. — V. o.

27. Nedelja, zadnja v m. P. o. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno odmolijo r. v.

28. Ponedeljek, Sv. Avguštin. P. o. onim, ki nosijo višnjevi škap.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

ZADRUGA Z NEOMEJENIM JAMSTVOM

LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA 6 (V LASTNI PALAČI)

OBREŠTUJE HRANILNE VLOGE
NAJUGODNEJE. NOVE IN STARE
VLOGE, KI SO V S A K Č A S
IZPLAČLJIVE, OBREŠTUJE PO

4% PROTI ODPOVEDI DO **5%**

Kartuzijanski samostan

Pleterje v Sloveniji (pod Gorjanci) sprejema brate lajike med 20. in 35. letom. Prednost imajo rokodelci in poljedelci. Za izobrazbo zadostuje osnovna šola. — Podrobnejša navodila daje: Kartuzija Pleterje, pošta Št. Jernej, Dravska banovina.

Inserirajte v Bogoljubu!

Trgovina H. Ničman

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 2

priporoča svojo bogato zalogo: kipov, križev za postaviti in obesiti, svečnikov, kropinikov, lepih slik, podobic ter najrazličnejših molitvenikov i. t. d., i. t. d.

Agitirajte za Bogoljuba!

URE

zlatnina, srebrnina in optični predmeti po

nizkih cenah

pri

Jakob Vilhar

urar

Ljubljana, Sv. Petra cesta 36

Založili smo krasno sliko sv. očeta Pija XII., izdelano po originalni fotografiji v bakrotisku. Velikost je 34×45 cm, z robom 37×50 cm. Po osebnosti, ki jo predstavlja in po svoji umetniški izdelavi bo slika zelo lep okras v stanovanju in društvenih prostorih.

Priporočamo jo posebno župnim uradom, verskim organizacijam in prosvetnim društvom; prav tako pa tudi posamezniku, ki čuti in živi s Cerkvijo.

Cena sliki je samo 15.— din.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

*Predno greš spat -
čisti zobe!*

Vendar potem ne jej ničesar več, da ne bi ostal med zobmi kakšen — čeprav prav majhen — ostanek jedi in opravljal svoje uničevalno delo! Preprečiti to je prav tako važno, kakor je važno varovati se zobnega kamna! Uporabljajte zato vedno Sargov Kalodont! Ta izvrstna zobna pasta temeljito čisti zobe in pri tem s pomočjo sulforicin oleata razkraja polagoma zobni kamen in prepreči njegovo ponovno tvorjenje. Samo zobje brez zobnega kamna so lepi in zdravi.

SARGOV

KALODONT

Proti
zobnemu
kamnu